Humanitarian and legal assistance to refugees and migrants in irregular transit

Annual report on irregular migration on the Northern border of Macedonia – Lipkovo area July, 2017-May, 2018

Legis

Skopje - 2018

Authors:
Aleksandra Davidovska MA candidate – political sciences
Jasmin Redjepi, MA

Editors:
Jasmina Golubovska, MA - political sciences
Mersiha Smalovikj, MA candidate – legal sciences
Dr. Besnik Hamiti, MA candidate – public health

Coordinator:
Driton Maliqi, PHD

Publisher: Legis, 2018, Skopje, Republic of Macedonia

This product has been drafted within the project titled as: **Annual report on irregular migration July, 2017-May, 2018,** funded by the Open Society Initiative For Europe (OSIFE). The opinions and views expressed herein do not necessarily represent those of the donor.

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

Table of content

Introduction 07

Methodology 07

1. Context 08

2. Irregular migration in the Lipkovo area 10

2.1. Statistical data of Irregular migration Outreach in the Lipkovo area in Macedonia (Northern border) 11

2.1.1. Age and Sex break-down of the population reached in irregular migration (transit) 12

2.1.2. Country of Origin of the population reached in irregular migration (transit) 13

3. Human rights violations in irregular migration identified in Lipkovo area 14

3.1. Illegal Push-backs and Deportations - May 2017 to April 2018 15

3.2. Unaccompanied minors in Irregular Migration 17

3.3. Incidents reported by victims/witnesses in irregular migration 18

Conclusion 20

Literature 21

REVIEW

Of the Annual report on irregular migration on the Northern border of Macedonia

– Lipkovo area, July, 2017-May, 2018

The Annual report on irregular migration on the Northern border of Macedonia – Lipkovo area, July, 2017-May, 2018 is a part of the project Humanitarian and legal assistance to refugees and migrants in irregular transit, implemented by Legis. The Methodology used in this period is integral part of the methodology architected for the whole project: the Qualitative method and Quantitative method, with numerous field tailor made activities. This methodology implemented by Legis's experienced researchers obtains deep analytical view and numerous relevant data, valuable for the community responsible for the migration policy.

The value of this text is that it objectively presents the situation on the ground, such as the risk faced by irregular migrants, the administrative obstacles in the phase of irregular crossing of the border, the violence they are exposed to, their vulnerability and the possibility of being pulled by the smugglers, then the right to access to the right to asylum, which although it is a universal human right, is selectively available to them.

Most of the settings in the Annual Report on irregular migration on the Northern border of Macedonia can also be found in the Ombudsman's report, while other competent institutions, primarily the police, try to relativism them.

The report, along with statistical data, makes an overview of the situation, early warnings, risks, problems and challenges that migrants face in their transit through the Republic of Macedonia.

The assistance provided by Legis includes distribution of basic food and non-food items, medical referrals, information about rights and asylum in Macedonia and referrals towards the existing services, as well as monitoring of numbers, flows and human rights abuses that the people in irregular migration have been exposed to during their travels.

LEGIS' teams are actively monitoring the situation with irregular migration and providing assistance and referrals to people using the irregular transit channels in Northern region since the migration crises (2016).

Statistical data relating to the analyzed period (12 months) help in the profiling of the migrants according to sex, age and category of vulnerability. They make it more likely and predictable to monitor the situation with irregular migrants and to plan preventive security activities in the local community and wider, better medical and social care and better services.

The highest percentage of the population reached in Lipkovo by LEGIS' teams in the period of May 2017 - April 2018 is from Pakistan, 41% (385 people), followed by Afghanistan 26% (249 people), Iran 7% (66 people) and Algeria 7% (61 people). People from Syria encountered in Lipkovo during irregular migration represent 4% (42 people). These statistics fixed public perception that most migrants going through Macedonia are from Syria.

Another interesting aspect for human rights violations documented by the Legis field team is that most violations are connected to illegal push-backs by Serbian authorities towards Macedonia and then, illegally deported or pushed by local authorities further to Greece. This issue is noted by the NGOs with the closing of the borders in 2016 and has continued till date. The causality of human rights violations due to these practices could be linked with:

- Lack of registration and documentation of migrants in irregular transit.

- Illegal push-backs and deportation by border authorities on the route between Greece-Macedonia-Serbia.
- Lack of protection of unaccompanied minors in irregular migration.
- Increased violence towards refugees and migrants and lack of HR violation reports to authorities and measures for protection from organized crime groups and smugglers. Legis paper indicate that for the reporting period, a total of 281 people were denied access to territory (pushed back) from Serbia to Macedonia while attempting illegally to cross the border (green border) or were deported from Serbia to Macedonia without following the legal procedure of deportation near the Lojane, Tabanovce and Sopot villages.

The Annual report… highlight the new moment in the irregular migration (p. 15): "some of the people that were deported from Serbia to Macedonia, did not use Macedonia as a transit country towards Serbia, but entered Serbia using the route through Bulgaria or other routes of transit".

The important finding from the Annual report is that the Republic of Macedonia remains a country of transit for irregular migration. However, the border authorities of Greece, Macedonia and Serbia developed illegal push-back and deportation practices, increasing the potential risks for human rights violations, beside organize crime groups operating in the Northern border of the state.

The figures presented by Legis are telling that the irregular migration in the covered period is present with oscillations, but in the spring months of 2018 has increasing tendency. This statistical data suggest this trajectory o be carefully monitored in the future, and to be analyzed s part of the global migration frame on the Balkan Rute and widely.

Research done by Legis confirmed the findings of other NGOs (Helsinki Committee, January, 2018) that the access to territory prevent the implementation of the human rights of the refuges and protection. The lack of proper registration and documentation of the irregular migrants & refugees denied access to expressing intention to the right of international protection. These indicate that the irregular migrants & refugees are left to be step closer to the criminal groups and the smugglers.

This research paper brings to our attention that there are violence and potential cases of torture in the Northern region (noted in the interviews with the migrants). The Ombudsman's annual reports for 2016 and 2017 confirm existence of such deviations in the country.

The annual report paper confirms the presence and sensitivity of the vulnerable groups, mostly the unaccompanied minors on their way to the destination country. Unfortunately, the report confirmed that the unaccompanied minors more frequently are object of the criminal violence and intimidation, than it is documented in the official statistics.

To summarise: The Annual report on irregular migration on the Northern border of Macedonia – Lipkovo area, July, 2017-May, 2018 developed by Legis is valuable text based on the scientific methodology, relevant for further use and research.

Skopje, 7th of May, 2018 Prof. Trpe Stojanovski

Abbreviations:

IOM – International Organization for Migration

MOI - Ministry of Interior

MHC – Macedonian Helsinki Committee

MSF – Médecins Sans Frontières

MYLA – Macedonian Yong Lawyers Association

OHCHR – United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights

OSIFE - Open Society Initiative For Europe

TC – Transit Center

UAMs - Unaccompanied minors

UNHCR – United Nations High Commissioner for Refugee

Introduction

In July, 2017 Legis began the implementation of the project "Humanitarian and legal assistance to refugees and migrants in irregular transit" supported by the Open Society Initiative For Europe (OSIFE). Having in mind the humanitarian background of the organization, we provided direct humanitarian and legal assistance to refugees and migrants crossing or being pushed back in the Lipkovo area i.e. the Northern border of Macedonia with Serbia. The financial support also aimed to maintain our local office in the village Lojane where Legis staff maintains the data-base on irregular migration, monitors and document HR violations and provides people in need with medical or legal referrals to international and local organizations in this area.

As a result of 12 months of data gathering and analysis, we've prepared a "Report on irregular migration", made available to the general public and allowing access to the analyzed statistical data of people on the move registered by 2 field officers and a mobile team, which covered the Lipkovo area on daily level in two 8 hour shifts covering the daily and nightly needs of people in transit and submit daily reports to the field staff coordinator, fluent Arabic speaker. LEGIS' Lipkovo field teams managed to reach out and assist total of 943 people in irregular migration in the period of beginning of May 2017 to end April 2018 , and were produced 365 daily and were published 28 of public weekly reports on irregular migration, under the supervision of Legis senior staff with legal and political sciences background.

The reports are available on LEGIS' official web-site, and the annual report presents a summary of our mobile and field team in the Lipkovo area.

Methodology

The research team was consisted of legal and political science supervisors, 2 field officers and 1 mobile team for registering irregular migration and HR violations, when possible, approach potential victims, establish communication, report and offer medical or legal protection by referral to State authorities, Independent HR mechanisms, local and international governmental or non-governmental organizations

Qualitative method: The qualitative method of collecting data is based on collecting and analyzing existing research, legislation, international and national reports from relevant international and national institutions in the area of asylum, temporary protection, irregular migration and rights of foreigners.

Quantitative method: Tailor-made field questionnaires and M&E (monitor and evaluation) database filled in on daily basis, while weekly reports on irregular migration were published as summary of each week on Legis official web-site. The field questionnaires were drafted according to the currently established practices and field-based experience regarding access to protection of people on the territory of the Republic of Macedonia, focusing on people in irregular transit whom the Legis mobile or local office in the Northern village Lojane teams encountered in the Lipkovo region. The questionnaires encompass access to basic human rights and freedoms, such as: basic information given by a person in migration or observed by the teams such as: age, gender and if possible, ethnicity, deported or pushed-back if yes, number of times etc. and institutional access to asylum and temporary protection, human rights violation as a result of physical or psychological violence and/or torture committed by officials, organized criminal groups, gender and sexually based violence etc.

1. Context

With the closing of the humanitarian transit corridor and prohibition of onward movement of refugees and migrants from the Middle East and South East Asia through the Balkan Countries towards Western Europe in March 2016, increase in irregular migration across borders was registered by June, the same year. This resulted with decrease of the numbers of people using regular means of transit and exposure of the people to security and humanitarian treats such as smugglers and human traffickers, local criminal gangs and police violence as reported by local and international organizations. [2] The resort to irregular transit channels facilitated by local and transnational criminal groups organizing the travels and shelter to the mixed migration flows has once again awaken the risks and challenges of irregular transit, which were somewhat lowered during the "safe transit" stage. [3] The routes have dispersed, with the movements going from Turkey to almost all of the southeast European countries, including Greece, Bulgaria, Macedonia, Albania, Montenegro, Kosovo, Serbia and north towards Hungary, Romania, Croatia, Slovenia, Bosnia and Herzegovina, towards Austria and Western Europe. [4]

In Macedonia, those movements are once again hard to spot and even harder to access. From the accounts of people that have been spotted and assisted by LEGIS' teams, the cross-border and in country movements are through difficult terrain and done in deep hiding. Many cross long distances on foot or packed up in various vehicles used by the people smugglers. Registration and free movement have been systematically denied by the Macedonian authorities, and the transit camps both on the north and the south border do not follow a clear and consistent policy towards new arrivals. [5]

The southern camp, Vinojug Gevgelija, is mostly used by people that eventually return to Greece, again using the green border and in general without any official procedure, while the northern as a resting point for the onward and backward movements, and only when the authorities allow for the people to enter and stay. No official registration is done, nor do the people receive any kind of papers for their time spent in the country, that they can later account

---

[1] Timeframe of the data analyzed in this report is from 1st May 2017 – 25th April 2018 IOM Arrivals by sea in the Mediterranean 2014-2016: https://www.iom.int/news/mediterranean-migrant-arrivals-2016-160547-deaths-488; IOM: MIGRATION FLOWS TO EUROPE - 2017 QUARTERLY OVERVIEW - MARCHhttp://migration.iom.int/docs/Q1_2017_statistical_Overview.pdfAnnual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. and pg.. 44-50;

[2] **IOM Arrivals by sea in the Mediterranean 2014-2016:** https://www.iom.int/news/mediterranean-migrant-arrivals-2016-160547-deaths-488; IOM: MIGRATION FLOWS TO EUROPE - 2017 QUARTERLY OVERVIEW - MARCHhttp://migration.iom.int/docs/Q1_2017_statistical_Overview.pdfAnnual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. and pg.. 44-50;

[3] "Safe transit" – the author refers to 2015-2016 open border approach by countries on the Mediterranean and Balkan routes Ibid.1 Annual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. andpg.. 44-50;; Annualreport, Legis_2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

[4] Ibid.1 Annual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. andpg.. 44-50;; Annualreport, Legis_2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

[5] Annual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. andpg.. 44-50;; Annualreport, Legis_2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

for. Access to asylum procedures is sometimes allowed, though not on regular basis. [6] Access to asylum procedures depends on the location of the person, and refugees encountered in irregular migration are encouraged to go to the asylum seekers center in the capital, Skopje, to do the application. This process is of course hardened due to their irregular status and inability to use public transport, and the lack of transporting agency to facilitate the movements between the Asylum seekers center and the location where the person that would like to claim asylum is spotted or staying. From the official camps, transportation is sometimes facilitated, but due to procedure or other reasons, it includes long waiting. As for the backward movements from the north to the south, refugees and migrants are unofficially encouraged to use the available public transportation (bus) that with few connections will take them to the south of the country, Gevgelija, from where they would find their way to Greece. [7]

The prolonged involuntary stay of refugees and migrants for prolonged periods of time in designated locations in Serbia and the inability for onward movement has resulted with both voluntary and involuntary returns to Macedonia. Deportations organized by the Serbian authorities without following of any legal procedure have continued through 2017, as well as the consistent push-backs for people attempting to cross into Serbia. Police violence has as well continued to be used as deterrence method for irregular movements. [8]

In 2017 and 2018, LEGIS continued to provide assistance and referrals for the people in irregular migration through our office and assistance spot in the village Lojane in Lipkovo municipality, serving as the main shelter and transit point for people in irregular movement. LEGIS has as well activated mobile teams to survey the other hotspots in Lipkovo, such as the village Vaksince, and the village Sopot in the Kumanovo Municipality. The assistance provided includes distribution of basic food and non-food items, medical referrals, information about rights and asylum in Macedonia and referrals towards the existing services, as well as monitoring of numbers, flows and human rights abuses that the people in irregular migration have been exposed to during their travels. [9]

---

[6] Policy document on access to HR rights and protection of refugees and migrants, 2017, Legis http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf Ibid 1 & 4 GOVERNING THE BALKAN ROUTE: MACEDONIA, SERBIA AND THE EUROPEAN BORDER REGIME: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

[7] Ibid 1 & 4 GOVERNING THE BALKAN ROUTE: MACEDONIA, SERBIA AND THE EUROPEAN BORDER REGIME: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

[8] GOVERNING THE BALKAN ROUTE: MACEDONIA, SERBIA AND THE EUROPEAN BORDER REGIME: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

[9] In 2017-2018, LEGIS continued to work closely with the Ombudsman of the Republic of Macedonia and with the National Prevention Mechanism against Torture, mainly through information sharing and research. Other partners that LEGIS worked closely in 2017 are the UNHCR, MYLA, RedCross, SOS Children Villages and MSF and others

2. Irregular migration in the Lipkovo area

LEGIS' teams are actively monitoring the situation with irregular migration and providing assistance and referrals to people using the irregular transit channels in Lipkovo since 2016. The office and official assistance point was opened in August 2016 and our team has expanded from administrative and humanitarian to legal and field staff covering the whole Lipkovo area i.e. Macedonia's Northern border used for irregular crossing and push-backs from/to Serbia. From LEGIS' database of people in irregular migration reached and assisted starting August 2016 to April 2018, decline in irregular movements is noticed. The 21 months monitoring shows that the highest number of people in irregular that LEGIS' teams managed to reach out and/or provide assistance to was in November 2016, with 773 people in irregular migration assisted. The monthly average of people reached and/or assisted in irregular migration in Lipkovo in 2016 was 606 people, while in 2017 and 2018 has declined to 134 and 96 monthly averages respectively. This decline can be contributed to various factors such as the violent deterrence policies to the Macedonian, Serbian, Hungarian, Croatian authorities, and the diversification of the transit routes due to the closed border policy enforced in March 2016.

Since August 2016 LEGIS' field teams reached out and /or assisted 5012 people in irregular migration in the Lipkovo area.

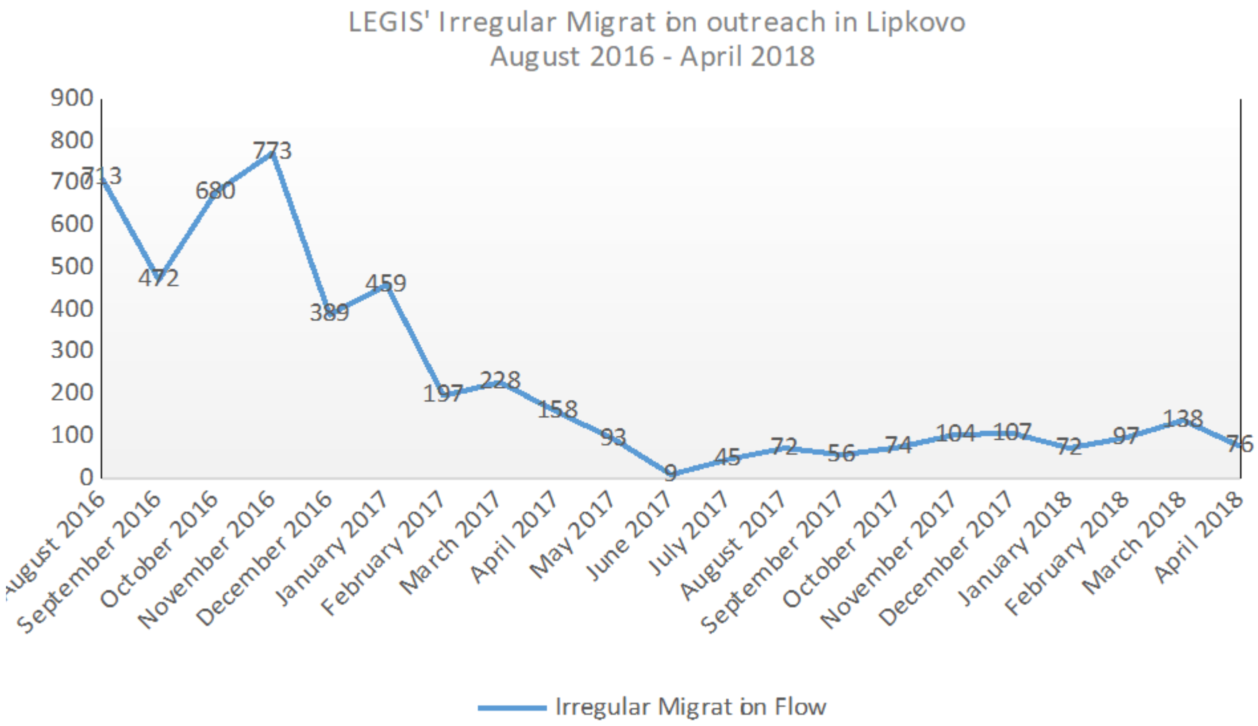

2.1. Statistical data of Irregular migration Outreach in the Lipkovo area in Macedonia (Northern border)

LEGIS' Lipkovo field teams managed to reach out and assist total of 943 people in irregular migration in the period of May 2017 to April 2018. The highest number of people in irregular migration reached in Lipkovo is in March 2018, when LEGIS assisted 138 people, while the lowest outreach is in June 2017 when only 9 people in irregular migration were spotted and assisted by LEGIS' field teams. Fluctuation in numbers of people reached is noticeable during the reporting period, with an increase of 91% from January 2018 to March 2018, while a 45% decrease is noticed in April 2018 in comparison to March 2018.

Out of the total people in irregular migration reached in Lipkovo, 76 (63 men; 1 woman; 12 children) were encountered by LEGIS' teams or visited LEGIS' office more than once during the reporting period. LEGIS is noting the recurrent visits and encounters on daily basis.

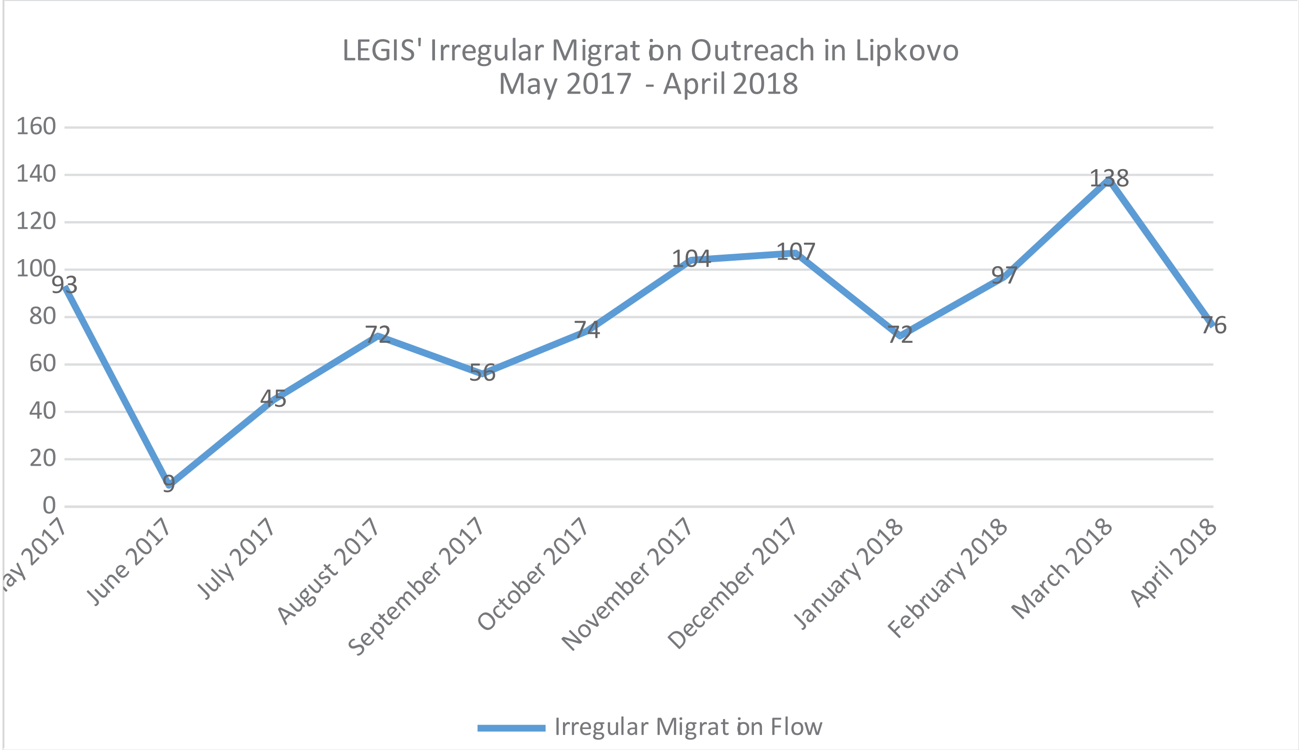

2.1.1. Age and Sex break-down of the population reached in irregular migration (transit)

In the period of May 2017 to April 2018, the highest numbers of people in irregular migration reached in Lipkovo were men between 18 and 59 years old, representing 80% (750 people) of the total outreach. Out of the total number of people encountered and assisted in Lipkovo, 8% (76 people) were women between 18 and 59 years old, while 9% (87 people) were children. Out of the total of 87 children reached and assisted in Lipkovo, 2 were between 0-4 years old, 39 were between 5 and 12 years old and 46 were between 13 and 18 years old.

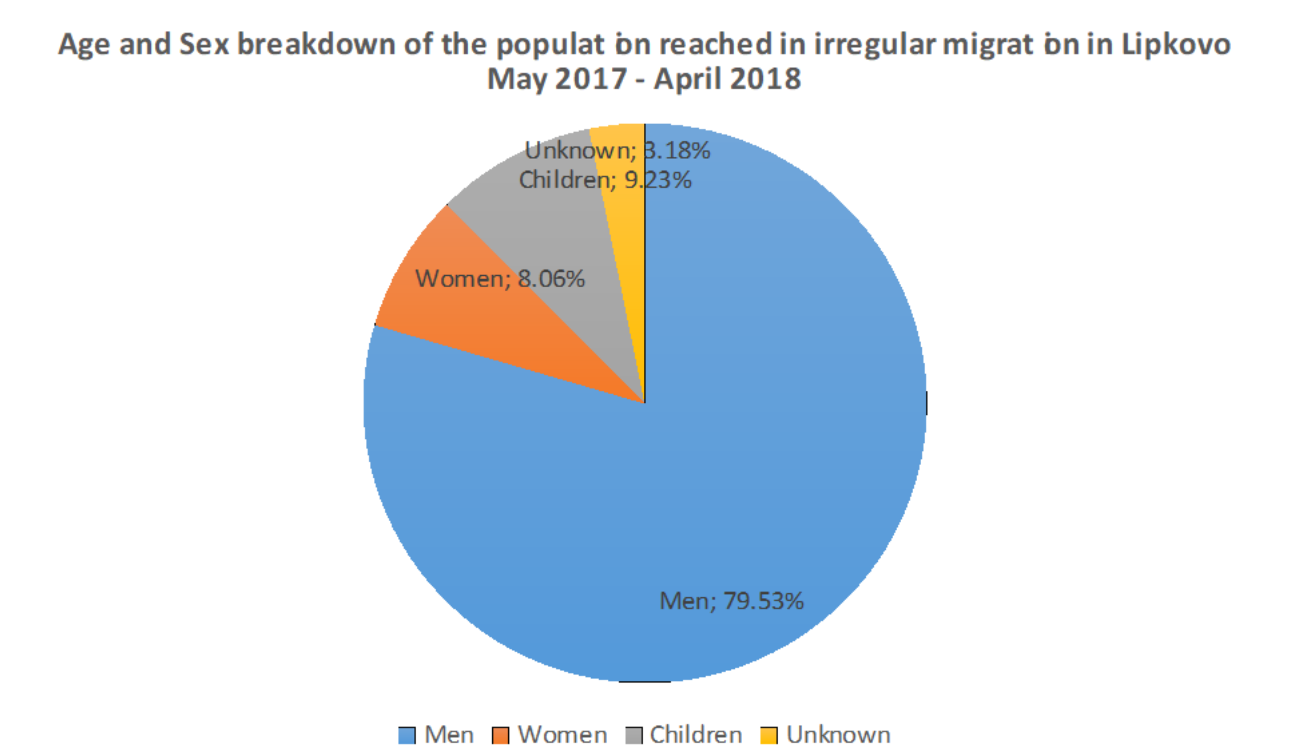

AGE AND SEX BREAKDOWN OF REFUGEE/MIGRANT POPULATION IN TRANSIT REACHED IN LIPKOVO (May 2017 – April 2018)					
Men	Women	Children (0-12yrs)	Children (13-18)	Total Children	Total profiled
750	**76**	41	46	**87**	913

Out of the total number of children encountered by LEGIS' team in Lipkovo, 15 were identified to be traveling unaccompanied by adult relative or guardian . [10]

[10] Mid-term report on irregular migration August 2016, January 2017 http://legis.mk/uploads/6%20MONTHS%20REPORT%20on%20IRREGULAR%20MIGRATION%20OUTREACH%20in%20MACEDONIA%20Legis.pdf

Month	Men	Women	Children	Unknown
May 2017	81	0	12	0
June 2017	9	0	0	0
July 2017	32	0	13	0
August 2017	72	0	0	0
September 2017	53	1	2	0
October 2017	57	9	8	0
November 2017	87	12	5	0
December 2017	80	14	13	0
January 2018	42	0	0	30
February 2018	77	10	10	0
March 2018	91	25	22	0
April 2018	69	5	2	0

Out of the total number of people assisted, 3% (30 people) are marked unknown due to the impossibility to communicate and/or determine their age range.

2.1.2. Country of Origin of the population reached in irregular migration (transit)

The highest percentage of the population reached in Lipkovo by LEGIS' teams in the period of May 2017 to April 2018 is from Pakistan, with 41% (385 people), followed by Afghanistan with 26% (249 people), Iran with 7% (66 people) and Algeria with 7% (61 people). People from Syria encountered in Lipkovo during irregular migration represent 4% (42 people).

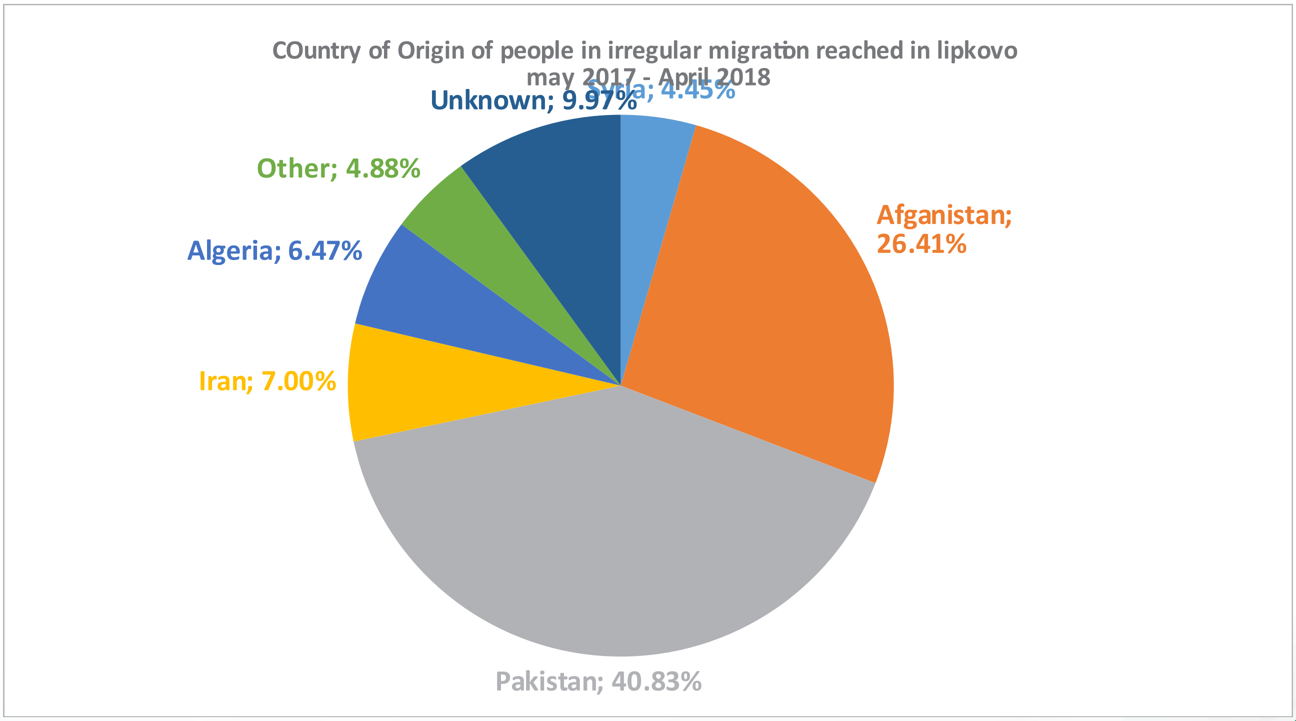

Out of the total number of people in irregular migration reached 5% (46 people) stated that they are coming from other countries of origin: Libya (12 people); Iraq (9 people); Morocco (7 people); India (7 people); Turkey (4 people); Palestine (West Bank and Gaza; 2 people), Western Sahara (2 people) and Egypt (2 people). A total of 10% (94 people) were noted as unknown in terms of country of origin due to the impossibility to communicate and/or determine their country of origin.

COUNTRY OF ORIGIN OF PEOPLE IN IRREGULAR MIGRATION REACHED IN LIPKOVO (MAY 2017 – APRIL 2018)

	Syria	Afghanistan	Iraq	Pakistan	Palestine	Algeria	Morocco	Libya	India	Western Sahara	Egypt	Turkey	Iran
May 2017	0	9	0	54	2	12	2	2	0	2	0	0	0
June 2017	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0
July 2017	0	12	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
August 2017	0	0	0	48	0	24	0	0	0	0	0	0	0
September 2017	3	0	0	42	0	9	0	2	0	0	0	0	0
October 2017	0	24	0	37	0	3	4	0	0	0	2	0	4
November 2017	27	48	0	18	0	0	0	0	4	0	0	0	7
December 2017	5	52	2	32	0	0	0	0	0	0	0	0	14
January 2018	5	21	5	5	0	3	0	3	0	0	0	0	0
February 2018	0	31	0	50	0	0	0	3	0	0	0	4	9
March 2018	0	35	2	24	0	6	1	2	3	0	0	0	18
April 2018	2	17	0	40	0	2	1	0	0	0	0	0	14
TOTAL	42	249	9	385	2	61	8	12	7	2	2	4	66

3. Human rights violations in irregular migration identified in Lipkovo area

The following chapter includes human rights violations registered and documented by the field and mobile team staff. Most violations are connected to illegal push-backs by Serbian authorities towards Macedonia and then, illegally deported or pushed by local authorities further to Greece. These practices started with the closing of the borders in 2016 and have continued till date. Therefore, the causality of HR violations due to these practices is:

- Lack of registration and documentation of people in irregular transit.
- Illegal Push-backs and deportation by Border and regular police authorities on the route between Greece-Macedonia-Serbia.
- Lack of access to/and protection of unaccompanied minors in irregular migration.
- Increased violence towards refugees and migrants and lack of HR violation reports to authorities and measures for protection from organized crime groups i.e. smugglers.

3.1. Illegal Push-backs and Deportations - May 2017 to April 2018

During the reporting period, a total of 281 people were denied access to territory (pushed back) from Serbia to Macedonia while attempting to cross the border on unofficial crossing (green border) or were deported from Serbia to Macedonia without following the legal procedure of deportation near the Lojane, Tabanovce and Sopot villages.

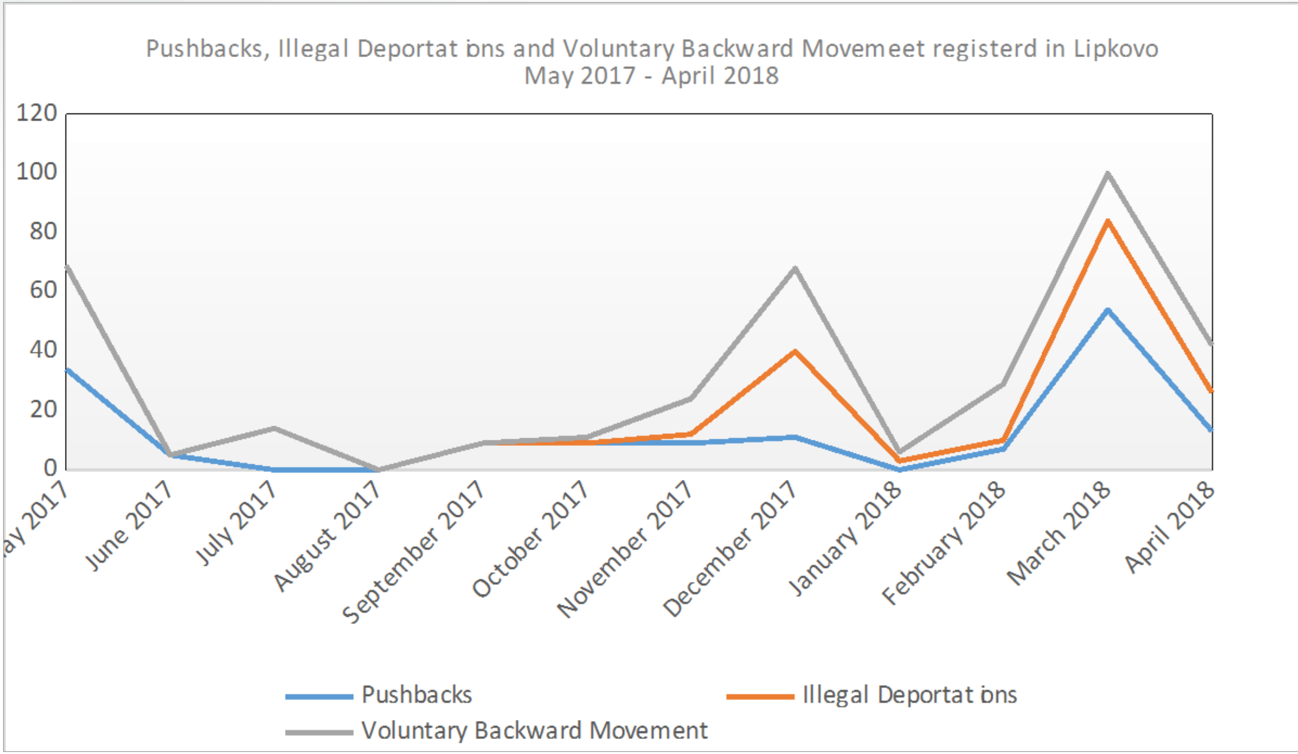

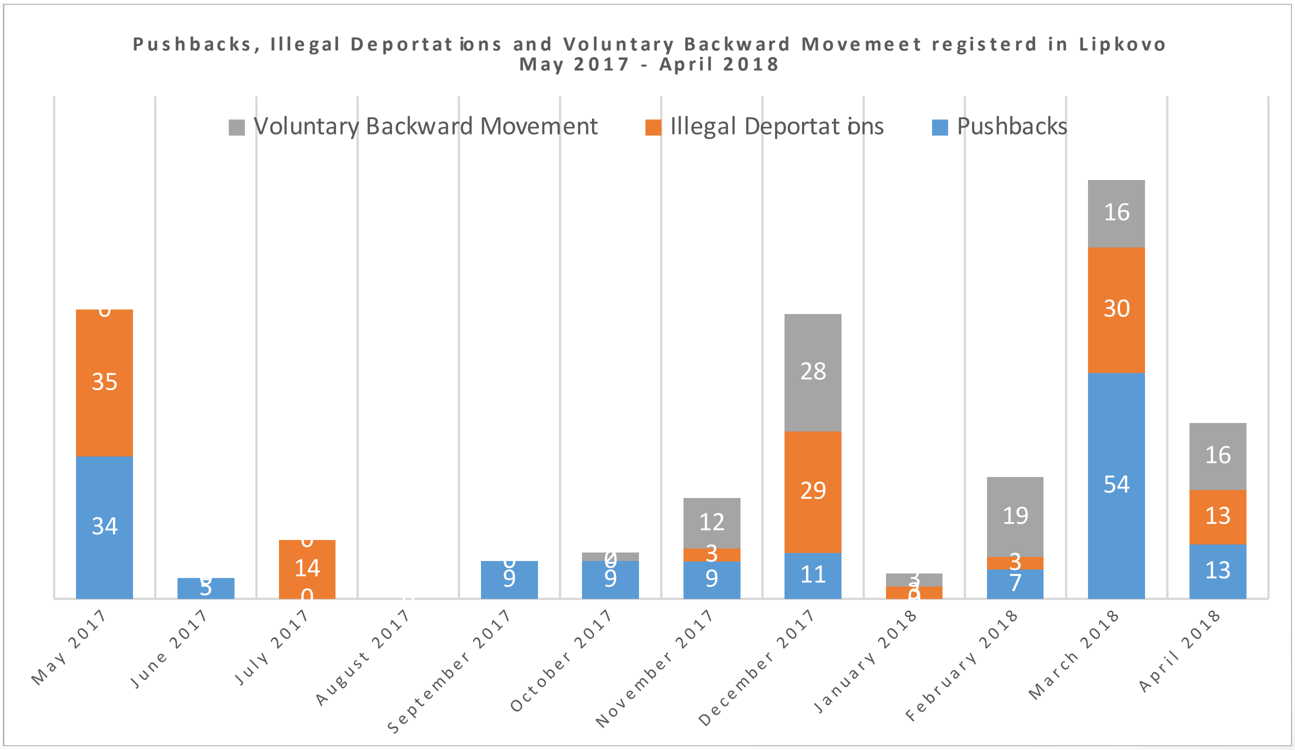

Out of the total number of people encountered in irregular migration, 151 people, out of which 120 men, 12 women and 19 children, were denied access to territory and protection in Serbia (pushed back), while 130 people, out of which 103 men, 6 women and 21 children were deported from Serbia to Macedonia without following of the legal procedures for deportations. The locations of the pushback and deportations were along the length of the Macedonian-Serbian border, mostly near the villages Lojane, Tabanovce and Sopot. Some of the people that were deported from Serbia to Macedonia, did not use Macedonia as a transit country towards Serbia, but entered Serbia using the route through Bulgaria or other routes of transit.

The highest number of push-backs was registered in March 2018 with 54 people, while the highest number of illegal deportations from Serbia was registered in May 2017, with 35 people testifying to be illegally deported by Serbian authorities.

Out of the total number of people encountered in irregular migration from May 2017 to April 2018, total of 96 people (63 men; 23 women; 10 children) were in voluntary backward movement from Serbia to Macedonia with intention to proceed to Greece.

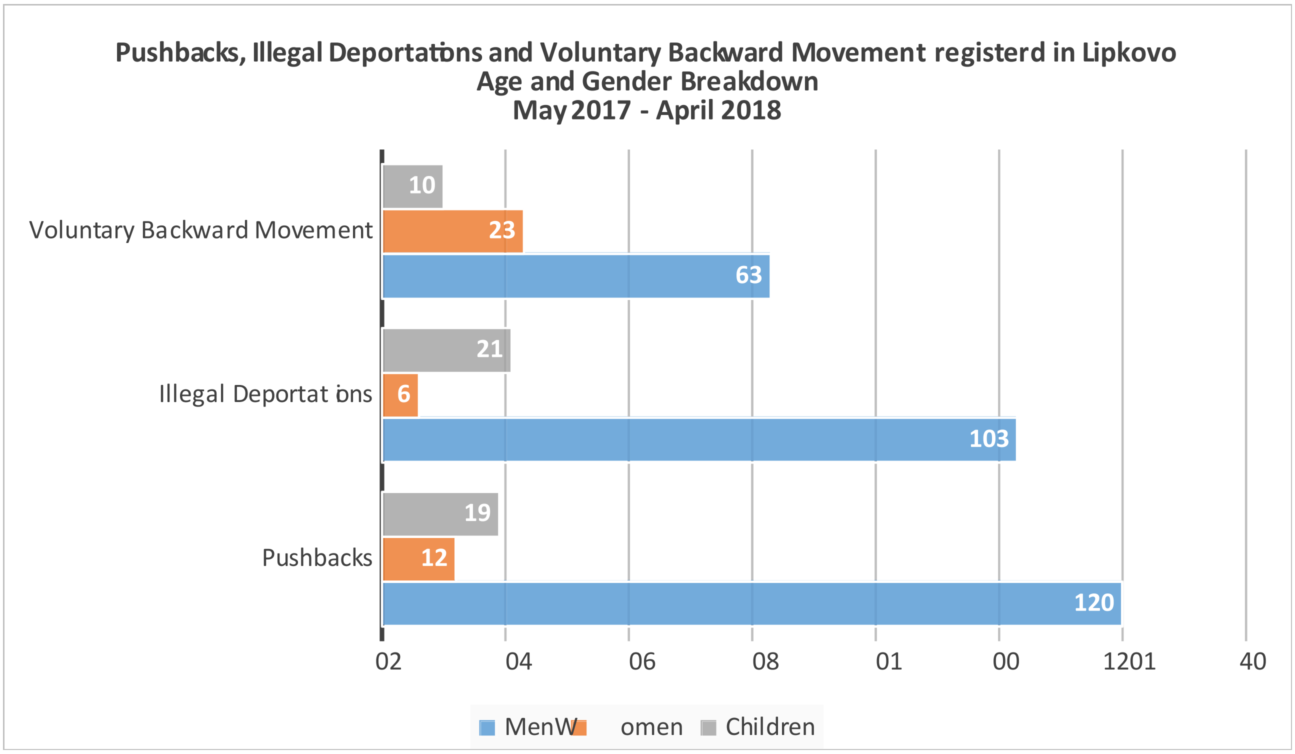

3.2. Unaccompanied minors in Irregular Migration

During the period of May 2017 to April 2018, 15 unaccompanied minors in irregular migration were identified by LEGIS' teams in Lipkovo. Please note that the UAMs were identified upon their confirmation that they are traveling alone and that they are below the age of 18. In many cases when encountering children in irregular migration our field teams suspected that some of the children are UAMs but since there was no way to confirm this suspicion, those cases are not taken into consideration. Many of the children encountered in irregular migration were accompanied by unrelated adult(s). Upon identification, the UAMs were offered to be referred to the existing protection mechanisms for unaccompanied children in Macedonia. All of the children refused this kind of assistance.

Below are the details of the confirmed encounters:

- On the 1st of May 2017, an unaccompanied 17 year old boy from Pakistan was encountered by LEGIS' field team. The UAM was deported by Serbian authorities after spending more than a month in the "jungle" of Preshevo. He was not registered as an asylum seeker in Serbia. In Macedonia, he was as well staying in the "jungle" in Lipkovo for 6 days on the day of the encounter.

- On the 3rd of May 2017 LEGIS' field teams encountered a 16 year old boy from Morocco that was traveling with the group of friends, unaccompanied by an adult relative or guardian. He was registered in Softex camp near Thessaloniki, Greece, where he was staying for 4 months. He traveled by foot from Greece to Lipkovo and reported that he was robbed in Skopje, where a group of 3 individuals attacked him and took his money and his phone. He was in Macedonia for 1 week at the day of the encounter, staying in the "jungle". He intends to go to Canada. He is planning to go to Kosovo so he can find a way to get to Italy. The boy was encountered and assisted twice by LEGIS' team in Lipkovo in the period of one week.

- On the 4th of May 2017 an unaccompanied 17 year old boy from Pakistan that LEGIS' teams met in Lipkovo said that he was pushed back from Serbia by Serbian authorities when trying to cross the Serbian border irregularly.

- On the 5th of May 2017 an unaccompanied 17 year old boy from Pakistan was encountered by LEGIS' teams, staying for 16 days in the "jungle" in Lipkovo. Before Macedonia, he was staying in Serbia for 5 and half months: 4 months in Subotica and one and a half months in Presevo. The boy was deported from Serbia by Serbian authorities after being caught trying to cross to Hungary from Subotica. The boy entered Serbia through Bulgaria, where he stayed for 6 months. The boy was encountered 3 times by LEGIS' teams in a period of one week.

- On the 17th of May 2017 an unaccompanied 17 years old Pakistani boy traveling with 4 unrelated men was encountered and assisted by LEGIS' field teams. The boy was deported by Serbian authorities after staying for 5-6 months in the jungle in Serbia, near Subotica and Sid. Since the deportation near Sopot (Macedonia) he is staying in the "jungle" in Lipkovo, trying to cross irregularly to Serbia. He was pushed back more than once by Serbian authorities. The boy was encountered 3 times by LEGIS' teams in a period of one week.

- On the 24th of May 2017 LEGIS' teams encountered and assisted an unaccompanied 16 years old boy from Algeria who was deported in Macedonia after spending 2 months in Serbia, mostly in Subotica. The boy was traveling with 2 unrelated Algerian men and their next destination was Kosovo. The boy's final destination was Belgium.

- On the 25th of May 2017 LEGIS' field teams met a Pakistani 17 years old boy traveling alone. The boy was deported by Serbian authorities after staying 5-6 months in Serbia near Subotica and Sid. He is in Macedonia for approximately two months now, staying in the "jungle" and trying to get to back to Serbia. He has been pushed back many times by Serbian police in his attempts to cross to Serbia irregularly, last time in the border area near the village Sopot.

- On the 2nd of July 2017 LEGIS' field team encountered a group of 6 unaccompanied minors aged 13 to 17, from Afghanistan. They were traveling in a group with one adult, unrelated to the children. They were staying in the Bujanovac camp in Serbia for one and a half year, where they were registered. After being relocated in the Preshevo camp for 6 months, they were deported by Serbian authorities to Macedonia. The group used smuggler services to cross to Serbia again, but after paying 150 eur per person to get to Vranje (Serbia) they were robbed and left alone. The group needed medical aid so LEGIS' team referred them to the Red Cross team operating in the area to provide the aid and take the children to the Tabanovce Transit Center.

- On the 21st of September 2017 an unaccompanied minor from Algeria aged 17 was encountered by LEGIS' teams. He reported that he was pushed back by Serbian authorities in many occasions while trying to cross to Serbia. He was staying in Macedonia for one month in the "jungle" at the day of the encounter. He tried to go to the Tabanovce Transit center but was denied access by Macedonian police and violence was used by one police officer in the process.

- On the 3rd of January 2018 an unaccompanied 15 years old boy from Libya was encountered by LEGIS' teams in Lipkovo. The boy was travelling with unrelated adult man from Libya. He spent approximately 6 months in Serbia in the Shid area, residing both in the camp and in the surrounding forest. He returned voluntary in Macedonia due of the bad conditions and the cold he was facing in Serbia. The boy's intended destination is France.

3.3. Incidents reported by victims/witnesses in irregular migration

During the period of May 2017 to March 2018 a total of 9 separate incidents were reported by people in irregular migration to LEGIS' field teams in Lipkovo affecting total of 43 people (3 women; 10 children; 30 men). The incidents reported involved beatings and robberies and the perpetrators were both authorities, smuggling groups, locals and with unknown background.

The highest number of incidents reported were perpetrated by the smuggling groups, with 4 different incidents reported in which 20 individuals (3 women; 8 children; 9 men) were affected. All of the incidents reported were robberies and though they involved psychological intimidation by the perpetrators, no physical violence was reported by the people in irregular migration during the incidents. Three of the reported incidents happened in Lojane, while one happened in the municipality of Presevo, in Serbia.

There were two separate incidents reported that involve Serbian border police as perpetrator and affected total of 17 men in irregular migration, out of which one involves physical violence and the other robbery under psychological intimidation. Both of the incidents happened in Serbia, close to the Macedonian-Serbian border. Both incidents happened during pushbacks by Serbian authorities.

One incident of physical violence was reported by an unaccompanied minor from Algeria perpetrated by Macedonian border police officer while the UAM attempted to enter the Tabanovce transit and

accommodation center near Macedonian-Serbian border. According to the testimony of the UAM, the border police officer slapped him in the face and refused to let him enter the TC. The boy refused to report the incident via official channels.

One incident of robbery and physical violence affecting 4 men in irregular migration was reported to be perpetrated by locals from the village Miratovac in Serbia.

One incident that was reported to have happened in Skopje involved an UAM from Morocco as the victim of a robbery. The boy wasn't sure about the background of the perpetrators but assumed they are locals. During the incident his money and his phone were taken from him under psychological intimidation and fear. The boy refused to report the incident via official channels.

Bellow are the descriptions of the accounts, as per the attestations of the victims:

- On the 3rd of May 2017 an unaccompanied minor reported to LEGIS' field team that he was a victim of a robbery while in transit in Skopje. A group of 3 unknown individuals used psychological intimidation and threats to steal his money, phone and other valuables. The boy wasn't sure about the background of the perpetrators but assumed they are locals. The boy refused to report the incident via official channels.
- On the 4th of May 2017, four men from Afghanistan reported a robbery committed by Serbian border police the same day. They claimed that when the Serbian border police officers caught them in an attempt to cross into Serbia from Macedonia near the Lojane-Miratovac crossing, the police officers took around 200 EUR from the four men and sent them back to Macedonia. The men refused to report this abuse to the authorities.
- On the 1st of July 2017 two young men from Afghanistan reported a robbery by fraud by a smuggler. The two young men, who were in a group of 6, were deported from Serbian authorities after spending one and a half year in Serbia, mostly in Bujanovac camp where they were registered. They decided to use the services of the people smugglers to be able to go back to Serbia, and paid one smuggler 150 EUR to bring them in Vranje, a town in southern Serbia. Once the smuggler took the money, he distanced himself from the group and didn't provide the arranged service. The group tried to cross to Serbia the same day, but when Serbian border police intercepted the attempt, some escaped, including the 14 year old brother of one of the men. That day the men reported the incident, they as well asked for support to find the 14years old boy. LEGIS' teams referred the case to the proper channels. The next day one of the Afghan young men came to LEGIS' Lojane office to inform the field teams that he managed to reunite with his brother. The men didn't want to report the incidents to the authorities.
- On the 9th of July 2017, three men from Afghanistan reported a robbery committed by smugglers. According to the men, on the same day, a group of smugglers robbed them of their money and other valuables in the Lojane village. The men didn't give more information about the incident, and they refused to report the incident to the authorities.
- On the 21st September 2017 an UAM from Algeria reported an incident of violence by Macedonian border police officer. The boy claimed that he tried to enter the TC Tabanovce in order to reside there, but one police officer refused to let him in and slapped him in the face. They boy resides in the jungle. The boy didn't want to report the incident via official channels.

- On the 25th of February 2018 a group of four Kurdish men from Turkey reported an incident of physical violence and robbery that happened in the village Miratovac in Serbia, close to the Serbian-Macedonian border. The group was encountered by locals near the mosque in the village and stripped of valuables such as money and phones, with threats and physical violence. After the incident, the group was encountered by Serbian border police and deported back to Macedonia without following an official procedure for deportations. The four men refused to report this incident to the authorities.
- On the 14th of April LEGIS' teams encountered a group of 13 men from Pakistan who reported that Serbian border police used physical violence during illegal deportation from Serbia. The men didn't give many details of the incident. In the time of the encounter they were residing in the Vaksince and Lojane villages in Lipkovo.
- On the 17th of April, a family of eight (3 women; 2 children; 2 men) from Iran reported a robbery by fraud by a smuggler from Afghanistan. The family hired the smuggler in Greece to take them to Germany, but once they arrived in Presevo municipality in Serbia, the smuggler left the family in the camp and escaped with their money. After staying one day in the camp, the family decided to try to go back to Greece. They refused to report the incident to the authorities.

Conclusion

According to Legis findings, the trends on irregular migration towards Western European countries as final destination 2017-18 continues, while Republic of Macedonia remains a country of transit, however, border authorities of Greece, Macedonia and Serbia developed illegal push-back and deportation practices, increasing the potential risks for HR violations, beside organize crime groups operating in the Northern border between Macedonia and Serbia i.e. so-called Lipkovo area.

Legis has registered fluctuation in the irregular migration flow regarding the numbers of people (individuals or groups) crossing the country, however, can conclude that a mixed migrant and refugee population is crossing the borders regardless of the ban in the country of transit and most are denied off:

- Access to territory, Human Rights and protection, including lack of proper of registration and documentation procedures of foreigner's i.e denied access to expressing intention or seeking asylum/ temporary or other type of protection to all foreigners who entered the country by irregular means
- Increased reports of violence and potential cases of torture noted in the Lipkovo area in two villages as reported by the potential victims
- Increased movement of unaccompanied minors in irregular migration by organized crime or groups of people on the move in the Lipkovo area. Minors are most difficult to reach, however present and should be a matter of high interest of State authorities
- Illegal push-backs and deportations done by State/Police border authorities in Macedonia, Greece and Serbia lacks media attention and official investigation to open public discussions on these issues, while local and international organizations report such occurrences among borders

Literature:

Annual report on Human Rights in Republic of Macedonia, Ombudsperson office 2016 r. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. and pg.. 44-50;;

Annual report, Legis_2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

Books and publications:

GOVERNING THE BALKAN ROUTE: MACEDONIA, SERBIA AND THE EUROPEAN BORDER REGIME: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

Policy document on access to HR rights and protection of refugees and migrants, 2017, Legis http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf

International reports:

(International Office for Migration- IOM) http://migration.iom.int/europe/ - Observations on the situation of asylum-seekers and refugees in the former Yugoslav Republic of Macedonia

UNHCR, Web portal on the Refugee Crisis in the Mediterranean and onward movements, **http:// data.unhcr.org/mediterranean/regional.php**

EUROSTAT: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

UNHCR, "Europe's Refugee Emergency Response" Updates #1 – #30, covering the period from June, 2015 to August, 2016. October 2015 – August 2016. "FYROM – Interagency Operational Updates" October 2015 – March 2016 UNHCR, official statement on the access to territory and asylum, January-august, 2017.

The Former Yugoslav Republic of Macedonia as a Country of Asylum: Observations on the Situation of Asylum-Seekers and Refugees in the Former Yugoslav Republic of Macedonia" August 2015.

Report on detention center Gazi Baba, Human Rights Watch, 2015: , https://www.hrw.org/report/2015/09/21/ Observations on the situation of asylum-seekers and refugees in the former Yugoslav Republic of Macedonia, UNHCR,2015 – followed up by the Ombudsperson office in Macedonia, published 2 consecutive reports in 2016 and found some improvement in 2017

UNHCR, Refugee Protection and Mixed Migration: A 10-Point Plan of Action, January 2007, Rev.1

OHCHR, Committee Against Torture, Concluding observations on the third periodic report of the former Yugoslav Republicof Macedonia, May 2015/16

UNHCR, Guidelines on International Protection No. 8: Child Asylum Claims under Articles 1(A)2 and 1(F) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, HCR/GIP/09/08, 22 December 2009,

European Commission, The Former Yugoslav Republic of Macedonia 2012/21014/15/16/17/18 Progress Reports; https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/package_en

Legis

Legis

Хуманитарна и правна помош на бегалци и мигранти во нерегуларен транзит

Годишен извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија – липковски регион

јули 2017 - мај 2018

Легис

Скопје - 2018

Автори:
Александра Давидовска, магистранд по политички науки
Мерсиха Смаиловиќ, магистранд по правни науки
Д-р Бесник Хамити, магистранд по јавно здравје
М-р Јасмин Реџепи

Уредници:
Јасмина Голубовска, м-р по полиитчки науки
Мерсиха Смаиловиќ, магистранд по правни науки
Д-р Бесник Хамити, магистранд по јавно здравје

Координатор на проект:
Дритон Маљичи, Д-р

Превод на македонски јазик:
Марина Ничева

Издавач: Легис, 2018, Скопје, Република Македонија

Оваа публикација е изработена во рамките на проектот „ Хуманитарна и правна помош за бегалци и мигранти во нерегуларен транзит" со наслов: „Годишен извештај за нерегуларна миграција".

Јули 2017 – јуни 2018, поддржано од Иницијатива „Отворено општество за Европа" (OSIFE) Ставовите и мислењата изразени во оваа публикација не ги претставуваат ставовите на донаторот.

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

Содржина

Вовед 27

Методологија 27

1. Контекст 28

2. Нерегуларна миграција во липковскиот регион 30

2.1. Статистички податоци за лица во нерегуларна миграција што добиле помош во липковскиот регион во Македонија (северна граница) 31

2.1.1. Возраст и пол на лица во нерегуларен транзит 32

2.1.2. Земја на потекло на лицата во нерегуларен транзит 33

3. Идентификувани повреди на човекови права во липковскиот регион кај лица во нерегуларен транзит 34

3.1. Нелегални враќања и депортации од мај 2017 – април 2018 35

3.2. Непридружувани малолетници во нерегуларен транзит 37

3.3. Пријавени инциденти од жртви/сведоци во нерегуларна миграција 38

Заклучок 40

Библиографија 41

Преглед

на Годишен извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија

– липковски регион, јули 2017 – мај 2018

Годишниот извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија – липковски регион, јули 2017 – мај 2018 е дел од проектот „Хуманитарна и правна помош на бегалци и мигранти во нерегуларен транзит", спроведен од Легис. Методологијата користена во овој период е интегрален дел од методологијата за целиот проект: квалитативен метод и квантитативен метод, со бројни активности посебно направени за терен. Спроведена од искусни истражувачи на Легис, со оваа методологија се стекнува длабок аналитички преглед и бројни релевантни податоци, вредни за заедницата одговорна за миграциската политика.

Вредноста на овој текст произлегува од тоа што објективно ја претставува теренската ситуација, како на пример, ризиците со кои нерегуларните мигранти се соочуваат, административните пречки при нерегуларното преминување на границата, насилството на кое мигрантите се изложени, нивната ранливост и можноста да бидат привлечени од криумчари, потоа правото на пристап кон правото на азил, кое иако е универзално човеково право, на нив им е селективно достапно. Повеќето од аспектите во Годишниот извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија може да се сретнат во извештајот на Омбудсманот, додека други надлежни институции, примарно полицијата, се обидуваат да ги релативизираат истите.

Извештајот, заедно со статистичките податоци, дава преглед на ситуацијата, рани предупредувања, ризици, проблеми и предизвици со кои мигрантите се соочуваат при нивниот транзит низ Република Македонија.

Помошта обезбедена од Легис вклучува дистрибуција на основни (не)прехранбени продукти, медицински упатувања, информации за правата и азил во Македонија и упатувања кон постојните служби, како и мониторинг на броеви, текови и злоупотреби на човековите права на кои лицата во нерегуларна миграција биле изложени во текот на нивното патување.

Тимовите на Легис активно ја следат ситуацијата со нерегуларна миграција и обезбедуваат помош и упатувања на лица кои се наоѓаат во нерегуларни канали на транзит во северниот регион уште од мигрантската криза (2016).

Статистичките податоци поврзани со анализираниот период (12 месеци) помагаат во профилирање на мигрантите според пол, возраст и категорија на ранливост. Тие го прават поверојатно и попредвидливо следењето на ситуацијата со нерегуларните мигранти и планирањето на превентивни безбедносни активности во локалната заедница и пошироко, овозможувањето на подобра медицинска нега и подобри услуги.

Највисокиот процент на население до кое тимовите на Легис допреле во Липково во периодот од мај 2017 до април 2018 е од Пакистан, односно 41% (385 лица), потоа следува Авганистан со 26% (249 лица), Иран 7% (66 лица) и Алжир 7% (61 лице). Сиријците кои биле сретнати во Липково при нерегуларна миграција претставуваат 4% (42 лица). Овие статистики ја коригираа јавната перцепција дека повеќето мигранти кои транзитираат низ Македонија се од Сирија.

Друг интересен аспект во поглед на прекршувањата на човековите права документиран од теренските тимови на Легис е дека повеќето од прекршувањата се поврзани со нелегални враќања од српските

власти кон Македонија и потоа нелегални депортации или враќања од локалните власти додатно кон Грција. Овој проблем е забележан од невладините организации со затворањето на границите во 2016 и продолжува до ден денес. Каузалитетот на прекршувањата на човековите права поради овие практики може да биде поврзан со:
- Недостаток од регистрирање и документирање на мигранти во нерегуларен транзит
- Нелегални враќања и депортации од граничните власти на рутата помеѓу Грција-Македонија-Србија
- Недостаток од заштита на непридружувани малолетници во нерегуларна миграција
- Зголемено насилство кон бегалците и мигрантите и недостаток од извештаи за прекршување на човековите права за властите и мерки за заштита од организирани криминални групи и криумчари.

Документот на Легис покажува дека во текот на периодот на известување, севкупно на 281 лице не им бил дозволен пристап кон територијата (биле вратени) од Србија кон Македонија додека нелегално се обидувале да ја преминат границата (зелената граница) или биле нелегално депортирани од Србија кон Македонија без да се запази легалната процедура на депортација, во близина на селата Лојане, Табановце и Сопот.

Годишниот извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија истакнува нов момент во поглед на нерегуларната миграција (страна 15): "некои од луѓето кои биле депортирани од Србија кон Македонија, не ја користеле Македонија како транзит земја кон Србија, туку влегле во Србија преку рутата низ Бугарија или преку други рути на транзит."

Важното сознание од извештајот е дека Македонија останува транзит земја за нерегуларна миграција. Сепак, граничните власти од Грција, Македонија и Србија развија нелегални практики на враќање и депортација, зголемувајќи ги потенцијалните ризици за прекршување на човековите права, покрај организираните криминални групи кои функционираат на северната граница на државата.

Цифрите претставени од Легис покажуваат дека нерегуларната миграција во споменатиот период е присутна со осцилации, но во пролетните месеци во 2018 тенденцијата бечежи раст. Според статистичките податоци, оваа траекторија треба претпазливо да се следи во иднина и да биде анализирана како дел од глобалната рамка на миграција на Балканската рута и пошироко.

Истражувањето направено од Легис ги потврдува наодите од други невладини организации (Хелсиншки комитет, јануари 2018), според кои пристапот кон територија го спречува спроведувањето на човековите права на бегалците и заштитата. Недостатокот од соодветно регистрирање и документирање на нерегуларните мигранти и бегалси резултира со одбивање пристап кон изразување намера за правото кон меѓународна заштита. Овие укажуваат дека нерегуларните миранти и бегалци се оставени степен поблиску до криминални групи и криумчари.

Ова истражување истакнува дека има насилство и потенцијални случаи на тортура во северниот реион (забележани во интервјуата на мигранти). Годишните извештаи на Омбудсманот за 2016 и 2017 го потврдуваат постоењето на такви негативни поместувања во земјата.

Годишниот извештај го потврдува присуството и чувствителноста на ранливи групи, претежно непридружувани малолетници при нивното патување кон земјата која им е дестинација. За жал, извештајот потврдува дека непридружуваните малолетници се почесто предмет на криминално насилство и застрашување отколку што е документирано во официјалните статистики.

Резиме: Годишниот извештај за нерегуларна миграција на северната граница на Македонија – липковски регион, јули 2017 – мај 2018, направен од Легис, е вреден текст заснован врз научната методологија, релевантен за понатамошна употреба и истражување.

Скопје, 7 мај, 2018 Професор Трпе Стојановски

Акроними:

ИОМ – Меѓународна организација за миграци

МВР – Министерство за внатрешни работи

МХК – Македонски хелсиншки комитет

MSF – Доктори без граници

МЗМП – Македонско здружение на млади правници

OHCHR – Канцеларијата на Високиот комесаријат на Обединетите нации за човекови права

OSIFE – Иницијатива „Отворено општество" за Европа

ТЦ – транзитен центар

НМ – непридружувани малолетници

UNHCR – Висок комесаријат за бегалци на ОН

Вовед

Во јули 2017 Легис започна да го применува проектот „Хуманитарна и правна помош за бегалци и мигранти во нерегуларен транзит" поддржан од Иницијатива „Отворено општество за Европа" (на анг. Open Society Initiative for Europe). Имајќи ја предвид хуманитарната позадина на организацијата, во рамките на проектот обезбедувавме директна хуманитарна и правна помош на бегалци и мигранти што поминуваа или пак беа нелегално вратени во липковскиот регион односно северната граница на Македонија. Финансиската поддршка беше наменета за одржување на локалната канцеларија во с. Лојане каде тимот изработува и одржува дата база за нерегуларна миграција, врши мониторинг и документира повреди на човекови права, и упатува здравствени и правни случаи до меѓународни и локални организации во липковскиот регион.

Како резултат на 12-месечното собирање податоци и анализа на истите, изготвивме Извештај за нерегуларна миграција, кој е достапен на општата јавност и дава пристап до анализирани статистички податоци на луѓе во движење. Податоците ги собираа два теренски работници и мобилен тим коишто ја покриваа липковскиот регион на дневно ниво во две работни смени од 8 часа при што одговараа на потребите на луѓе во движење преку ден и навечер и поднесуваа дневни извештаи до теренскиот координатор, кој течно говори арапски. Тимот на Легис во овој регион успеа да дојде во контакт со и да помогне на 943 лица во нерегуларен транзит во периодот од почетокот на мај 2017 до крајот на април 2018 , со што беа изготвени 365 дневни извештаи и 28 објавени неделни извештаи за нерегуларна миграција под надзор на вработени од Легис со знаење и искуство од правните и политички науки.

Извештаите се достапни на веб страната на Легис, со тоа што годишниот извештај претставува резиме на госпоменатите извештаи од работата на мобилниот и теренски тим на Легис во липковскиот регион.

Методологија

Истражувачкиот тим се состои од правници и политиколози, два теренски работници, и еден мобилен тим за следење нерегуларна миграција и бележење повреди на човекови права и кога беше возможно стапуваа во контакт со потенцијални жртви, и обезбедуваа здравствена и правна заштита преку упатување поединечни случаи до државни институции, независни механизми за човекови права, локални и меѓународни државни и невладини организации.

Квалитативен метод: Овој метод се состои од собирање податоци и анализа на постоечкото истражување, легислатива, меѓународни и национални извештаи од релевантни меѓународни и национални институции од областа на барање азил, привремена заштита, нерегуларна миграција и права на странци.

Квантитативен метод: Посебно изработени теренски прашалници и дата база на мониторинг и евалуација коишто се пополнуваат на дневно ниво, додека неделните извештаи се објавуваа како резиме на секоја недела на официјалната веб страна на Легис. Прашалниците беа изработени според моменталните воспоставени практики и теренското искуство во поглед на заштита на лица на територија на Република Македонија, со фокус на лица во нерегуларен транзит коишто тимот на Легис ги среќаваше во липковскиот регион. Прашалниците содржат основни информации дадени од лице во транзит или пак информации што тимот ги забележал, како на пример: возраст, пол, доколку е возможно: етничка припадност, дали лицето е депортирано или нелегално вратено, ако да, колку пати, итн, институционален пристап до право на азил и привремена заштита, повреди на човекови права како резултат на физичко и психичко насилство и/или тортура извршена од службеници, организирани криминални групи, сексуално и родово базирано насилство, итн.

1. Контекст

Со затворањето на хуманитарниот транзитен коридор и забраната за транзит на бегалци и мигранти од Средниот Исток и југоисточна Азија низ балканските земји кон западна Европа во март 2016, до јуни истата година веќе беше забележан пораст на нерегуларната миграција. Според извештаи од локални и меѓународни организации ова доведе до намалување на број на лица што користат регуларни средства за транзит, како и изложеност на истите на безбедносни и хуманитарни ризици како криумчари, трговија со луѓе, локални криминални банди, полициско насилство. [2] Користењето канали за нерегуларен транзит овозможени од локални и транснационални криминални групи што организираат пат и засолниште за мешаните миграциски движења повторно ги активираше ризиците и предизвиците од нерегуларниот транзит, што до некаде и беа намалени во текот на т.н. „фаза на безбеден транзит". [3] Рутите се проширија, со тоа што се забележаа движења од Турција до речиси сите југоисточни европски земји, вклучувајќи ги и Грција, Бугарија, Македонија, Албанија, Црна Гора, Косово, Србија и северно кон Унгарија, Романија, Хрватска, Словенија, Босна и Херцеговина, кон Австрија и западна Европа. [4]

Во Македонија овие движења тешко е да се забележат па дури и да се дојде до нив. Од изјавите земени од лица што беа забележани и помогнати од страна на тимот на Легис, преку-граничните и внатрешните движења се одвиваат на тешко пристапни терени и со криење. Многумина одат пеш или пак одат во преполни возила што ги користат криумчарите.

Македонските власти систематски одбија регистрација и слободно движење, а транзитните центри на северната и јужната граница не следат јасна и конзистентна политика за регистрација на новопристигнати лица. [5]

Јужниот транзитен центар Винојуг, Гевгелија најчесто го користат лица што се враќаат во Грција што повторно ја користат зелената граница (неофицијален премин) и генерално без никаква официјална процедура, додека транзитниот центар на северната граница служи како место за

---

[1] Периодот на анализирање податоци е од 01.05.2017 – 25.04.2018.

[2] ИОМ **Пристигнувања на Медитеранот 2014-2016:** https://www.iom.int/news/mediterranean-migrant-arrivals-2016-160547-deaths-488; ИОМ: Миграциски движења кон Европа - 2017 Квартален преглед – март http://migration.iom.int/docs/Q1_2017_statistical_Overview.pdf
Годишен извештај за човековите права во Република Македонија, Народен правобранител, 2016 http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. and pg.. 44-50;

[3] „Безбеден транзит" – се однесува на пристапот на отворени граници во 2015/16 на земјите од медитеранската и балканската рута

[4] Ibid.1

[5] Годишен извештај за човековите права во Република Македонија, Народен правобранител, 2016. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. andpg.. 44-50;; Годишен извештај, Легис, 2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

одмор во движењата во двата правци, и само кога властите им дозволуваат на лицата да влезат и да останат. Не се врши официјална регистрација, ниту пак лицата добиваат некаков вид документи за престојот во Македонија што понатаму би можеле да го искористат. Пристапот до азил некогаш се дозволува, но сепак не толку редовно. [6] Пристапот до азил зависи од локацијата на лицето, а бегалците во нерегуларен транзит се охрабруваат да одат во Центарот за азил во Визбегово, за да пополнат барање. Овој процес е секако отежнат поради нивниот нерегуларен статус и неможноста да користат јавен превоз, како и недостатокот на некоја компанија за превоз што би го олеснила движењето помеѓу Центарот за азил и локацијата кајшто се наоѓа лицето што сака да побара азил. Понекогаш има официјален превоз од камповите, но поради процедурата или од други причини, се чека многу. За обратните движења, од север кон југ, бегалците/мигрантите неофицијално се охрабруваат да користат јавен превоз (автобус) кој би ги пренел до Гевгелија, од каде што би продолжиле за Грција. [7]

Продолжениот недоброволен престој на бегалците/мигрантите на одредени места во Србија и неможноста да продолжат напред кон западна Европа резултира и со доброволни и недоброволни враќања во Македонија. Депортациите организирани од српските власти без да следат каква било правна процедура продолжија и во 2017, како и практиката на нелегално враќање на лица што се обидуваат да ја преминат во Србија. Полициското насилство исто така продолжи да се користи како метод за одвраќање на нерегуларните движења. [8]

Во 2017 и 2018, Легис продолжи да обезбедува помош и да врши упатувања на лица во нерегуларен транзит преку нашата канцеларија во с. Лојане во општина Липково, и на тој начин служи како главно засолниште за овие лица. Легис, исто така ги активираше и мобилните тимови да надгледуваат други места во липковскиот регион, како на пример с. Ваксинце, и с. Сопот во општина Куманово. Помошта што тимот ја обезбедуваше се состои од основни прехранбени производи, облека и обувки, упатување за правна и медицинска помош до други организации, информации за права и азил во Македонија, како и мониторинг на броеви, движење, повреди на човекови права на коишто лицата во транзит биле изложени додека патувале. [9]

---

[6] Документ за јавна политика за пристап до човекови права и заштита на бегалци и мигранти, 2017, Легис http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf

[7] Ibid 1 & 4

[8] Управување со балканската рута: Македонија, Србија и европскиот граничен режим: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

[9] Во 2017/18, Легис продолжи да соработува со Канцеларијата на Народниот правобранител на РМ и со Националниот превентивен механизам, преку споделување информации и истражувања. Останати партнери со коишто Легис соработуваше во 2017 се УНХЦР, МЗМП, Црвен крст, СОС Детско село, МСФ, и други.

2. Нерегуларна миграција во липковскиот регион

Тимовите на Легис активно ја следат состојбата со нерегуларната миграција и обезбедуваат помош и вршат упатување на лица што користат канали за нерегуларен транзит во липковскиот регион уште од 2016. Канцеларијата за хуманитарна помош отвори во август 2016 и тимот ги прошири активностите од административна и хуманитарна работа, до правна помош и вклучување на мобилен тим којшто го покрива цел липковски регион т.е. македонската северна граница што лицата ја користат на нерегуларно преминување и место кајшто се вршат нерегуларни враќања од/кон Србија. Од дата базата што Легис ја води за лица во нерегуларна миграција од август 2016 па сѐ до април 2018 се забележува намалување на нерегуларни движења. Мониторингот од дваесет и еден месец покажува дека највисоката бројка на лица во нерегуларен транзит на коишто тимовите на Легис успеале да обзезбедат помош била во ноември 2016, односно 773 лица во нерегуларен транзит. Месечниот просечен број на лица којшто добиле помош во липковскиот регион во 2016 изнесува 606, додека во 2017 и 2018 бројот е намален на 134, односно 96 лица месечно во просек. Овој пад се должи на повеќе фактори како насилните политики на одвраќање од страна на македонските, српските, хрватските, унгарските власти, како и проширувањето на рутата поради политиката на затворени граници која стапи на сила во март 2016. Од август 2016, тимот на Легис стапил во контакт и/или помогнал 5012 лица во нерегуларен транзит во липковскиот регион.

Број на лица во нерегуларен транзит што добиле помош од Легис во липковски регион, август 2016 – април 2018

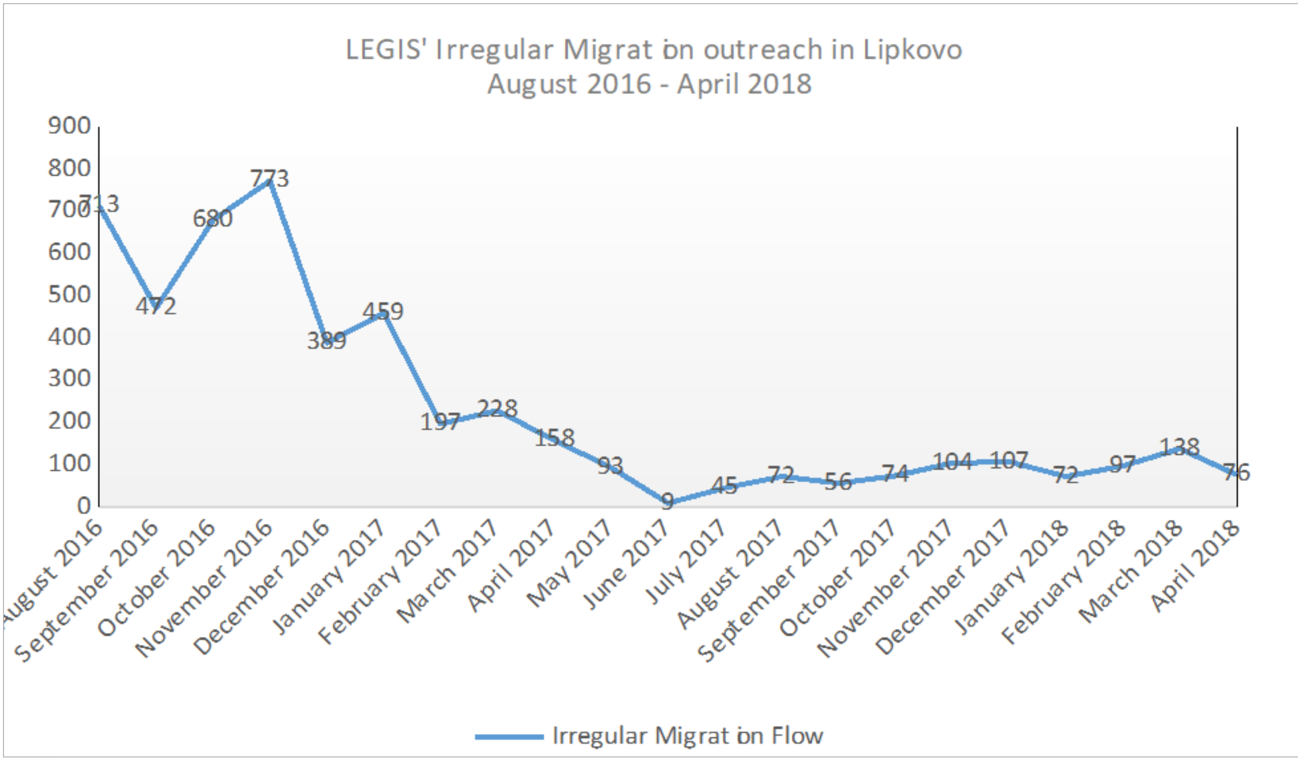

2.1. Статистички податоци за лица во нерегуларна миграција што добиле помош во липковскиот регион во Македонија (северна граница)

Теренските тимови на Легис во липковскиот регион успеаја да стапат во контакт со и да поделат помош на вкупно 943 лица во нерегуларен транзит во периодот од мај 2017 до април 2018. Највисокиот број на лица во нерегуларен транзит достигнат во овој регион беше во март 2018 кога 138 лица добија помош, додека најнискиот број е во јуни 2017 кога само 9 лица добија помош од нашиот тим. Променливоста на бројките на лица што добиле помош се забележува во текот на периодот на известување, со пораст од 91% од јануари до март 2018, додека во април е забележан пад од 45% во април 2018 во споредба со март 2018.

Од вкупниот број лица, 76 (63 мажи, и жена и 12 деца) беа сретнати од тимот на Легис или ја посетиле канцеларијата во с. Лојане повеќе пати во текот на периодот на известување. Легис ги бележи секојдневно овие периодични посети на едни исти лица.

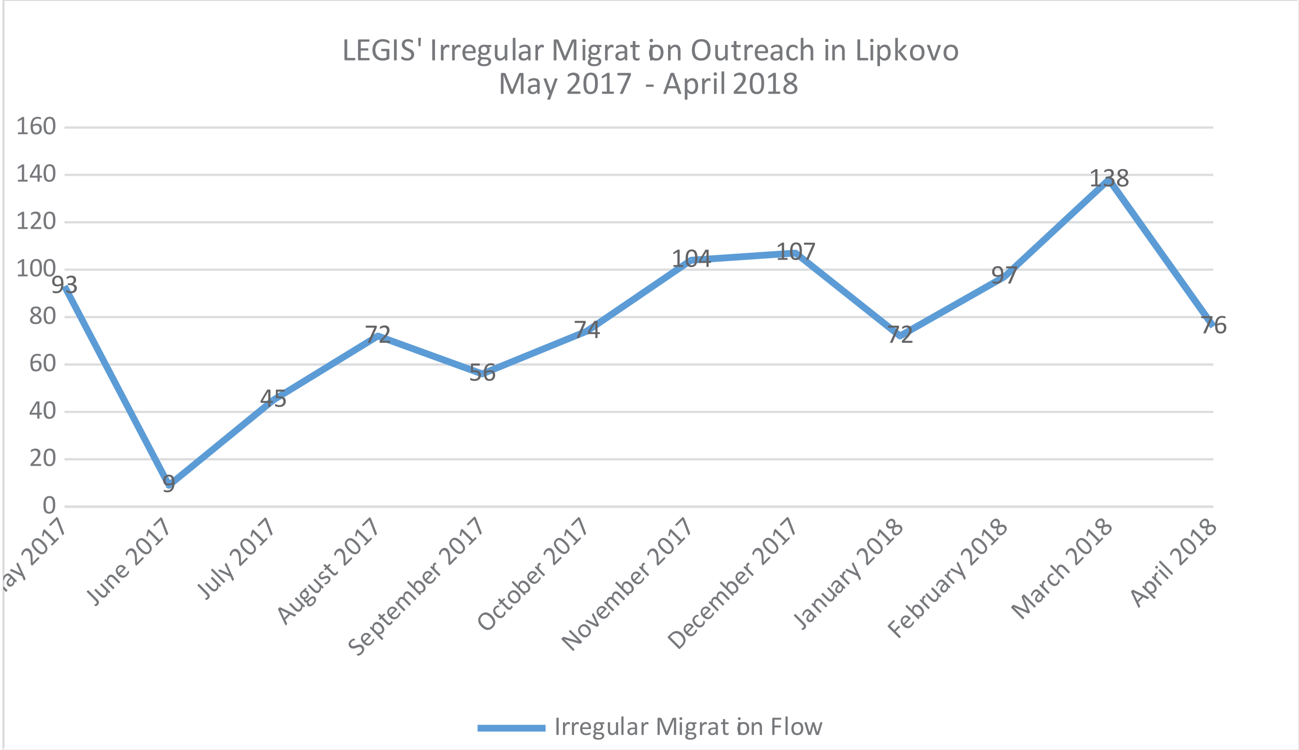

Број на лица во нерегуларен транзит што добиле помош од Легис во липковски регион, мај 2017 – април 2018

2.1.1. Возраст и пол на лица во нерегуларен транзит

Во периодот од мај 2017 до април 2018, највисокиот број лица во липковскиот регион биле мажи на возраст од 18-59 години што претставува 80% или 750 лица од вкупниот број. Од вкупниот број лица што добиле помош 8 % биле жени на возраст од 18-59 години или 76 лица, додека 9% т.е. 87 биле деца. Од тие 87, 2 биле на возраст од 0-4 години, 39 деца на возраст од 5-12, и 46 деца на возраст од 13-18 години.

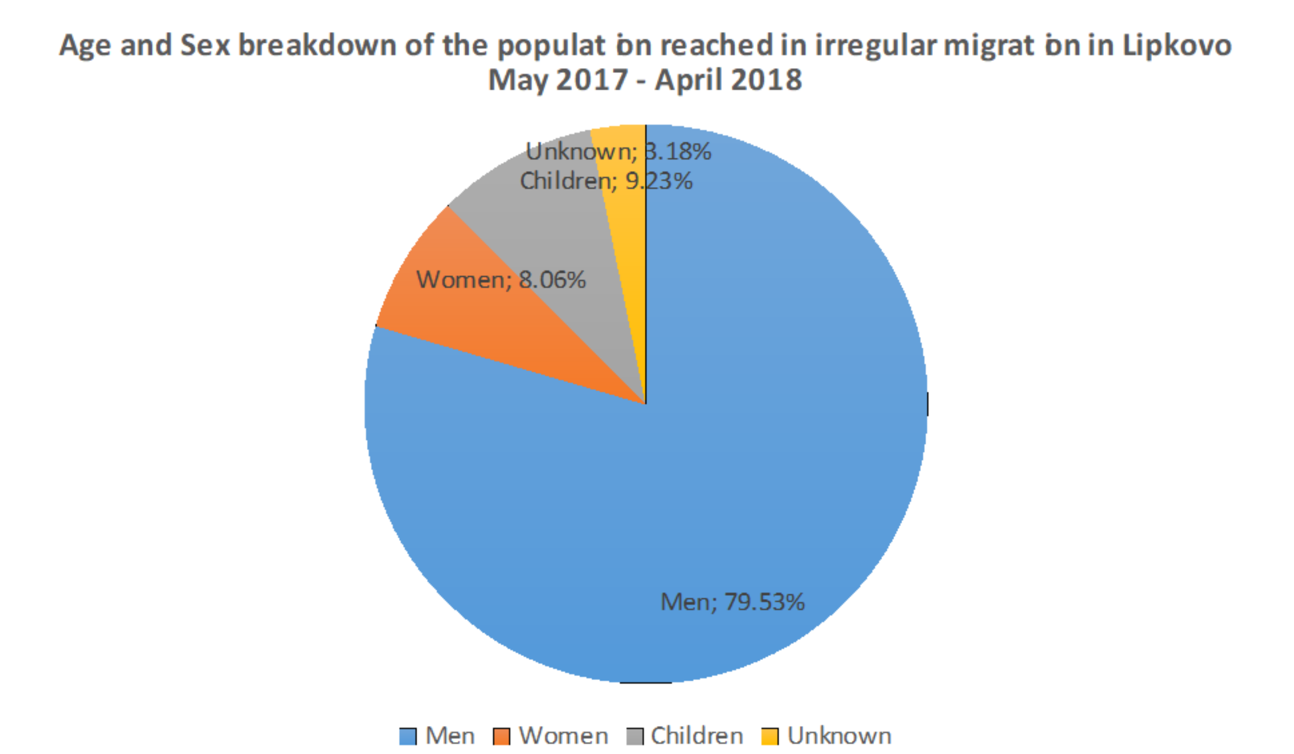

Графикон: Возраст и пол на лица во нерегуларен транзит во липковски регион, мај 2017 – април 2018

AGE AND SEX BREAKDOWN OF REFUGEE/MIGRANT POPULATION IN TRANSIT REACHED IN LIPKOVO (May 2017 – April 2018)					
Men	Women	Children (0-12yrs)	Children (13-18)	Total Children	Total profiled
750	**76**	41	46	**87**	913

Возраст и пол на лица во нерегуларен транзит во липковски регион, мај 2017 – април 2018

Од вкупниот број на деца коишто тимот на Легис ги сретнал, 15 биле непридружувани. [10]

[10] Периодичен извештај за нерегуларна миграција, август 2016 – јануари 2017 http://legis.mk/uploads/6%20MONTHS%20REPORT%20on%20IRREGULAR%20MIGRATION%20OUTREACH%20in%20MACEDONIA%20Legis.pdf

Месец	Мажи	Жени	Деца	Непознато
мај 2017	81	0	12	0
јуни 2017	9	0	0	0
јули 2017	32	0	13	0
август 2017	72	0	0	0
септември 2017	53	1	2	0
октомври 2017	57	9	8	0
ноември 2017	87	12	5	0
декември 2017	80	14	13	0
јануари 2018	42	0	0	30
февруари 2018	77	10	10	0
март 2018	91	25	22	0
април 2018	69	5	2	0

Од вкупниот број лица што добиле помош, 3% (30 лица) се обележани како „непознатоѐ поради неможноста да се стапи во контакт со нив и/или да се одреди нивната возраст.

2.1.2. Земја на потекло на лицата во нерегуларен транзит

Највисокиот процент на лица во периодот од мај 2017 до април 2018 е од Пакистан т.е. 41% (385 лица), потоа следи Авганистан со 26% (249 лица), Иран со 7% (66 лица) и Алжир со 7% (61 лица). Лицата по потекло од Сирија сретнати во липковскиот регион претставуваат 4% (42 лица).

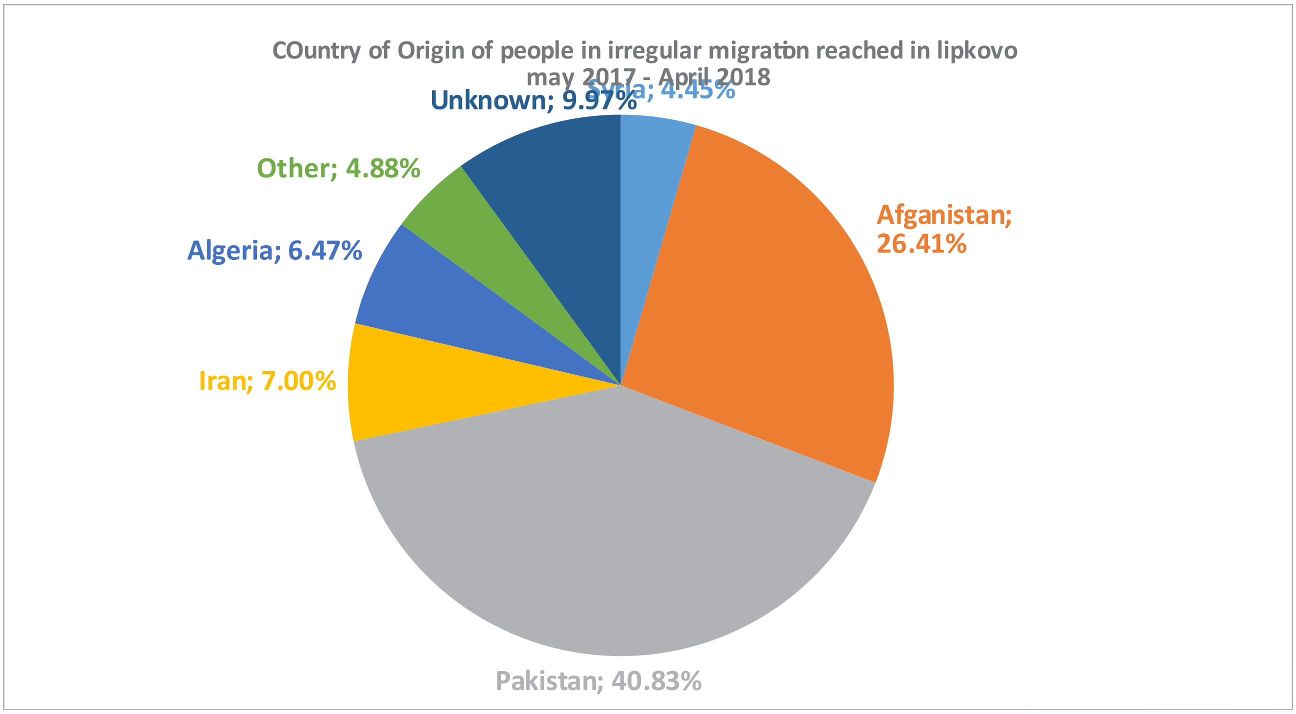

Графикон: земја на потекло на лица во нерегуларен транзит во липковски регион, мај 2017 – април 2018

Од вкупниот број лица во нерегуларен транзит, 5% (46 лица) изјавиле дека се од следниве земји на потекло: Либија (12 лица), Ирак (9 лица), Мароко (7 лица), Индија (7 лица), Турција (4 лица), Палестина (Западен брег и Газа – 2 лица), Западна Сахара (2 лица) и Египет (2 лица). Вкупно 10% (94 лица) се забележани како „непознато" поради неможноста да се стапи во контакт со нив и/или да се одреди нивната земја на потекло.

Земја на потекло на лица во нерегуларен транзит во липковскиот регион (мај 2017 – април 2018)

	Сирија	Авганистан	Ирак	Пакистан	Палестина	Алжир	Мароко	Либија	Индија	Западна Сахара	Египет	Турција	Иран
мај 2017	0	9	0	54	2	12	2	2	0	2	0	0	0
јуни 2017	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0
јули 2017	0	12	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
август 2017	0	0	0	48	0	24	0	0	0	0	0	0	0
септември 2017	3	0	0	42	0	9	0	2	0	0	0	0	0
октомври 2017	0	24	0	37	0	3	4	0	0	0	2	0	4
ноември 2017	27	48	0	18	0	0	0	0	4	0	0	0	7
декември 2017	5	52	2	32	0	0	0	0	0	0	0	0	14
јануари 2018	5	21	5	5	0	3	0	3	0	0	0	0	0
февруари 2018	0	31	0	50	0	0	0	3	0	0	0	4	9
март 2018	0	35	2	24	0	6	1	2	3	0	0	0	18
април 2018	2	17	0	40	0	2	1	0	0	0	0	0	14
Вкупно	**42**	**249**	**9**	**385**	**2**	**61**	**8**	**12**	**7**	**2**	**2**	**4**	**66**

3. Идентификувани повреди на човекови права во липковскиот регион кај лица во нерегуларен транзит

Следното поглавје содржи регистрирани и документиран случаи на повреди на човекови права. Повеќето повреди се поврзани со нелегални враќања од страна на српски полициски службеници кон Македонија и потоа нелегални депортации или враќања од страна на локалните власти кон Грција. Овие практики започнаа со затворањето на границите во 2016 и с" уште постојат. Затоа причината за овие повреди на човекови права поради овие практики е:

- недостаток од регистрирање и документирање лица во нерегуларен транзит
- нелегални враќања и депортации извршени од гранична полиција долж рутата помеѓу Грција-Македонија-Србија
- недостаток од пристап до и заштита на непридружувани малолетници во нерегуларна миграција
- зголемено насилство кон бегалци/мигранти и недостаток од извештаи за повреди на човекови права до властите и мерки за заштита од организирани криминални групи т.е. криумчари.

3.1. Нелегални враќања и депортации од мај 2017 – април 2018

Во текот на периодот на известување, на вкупно 281 лице му било забранет пристап до територија (нелегално враќање) од Србија во Македонија при обид за преминување на границата на неофицијален премин (зелена граница) или биле депортирани од Србија кон Македонија во селата Лојане, Табановце или Сопот без да се следи правната процедура за депортација.

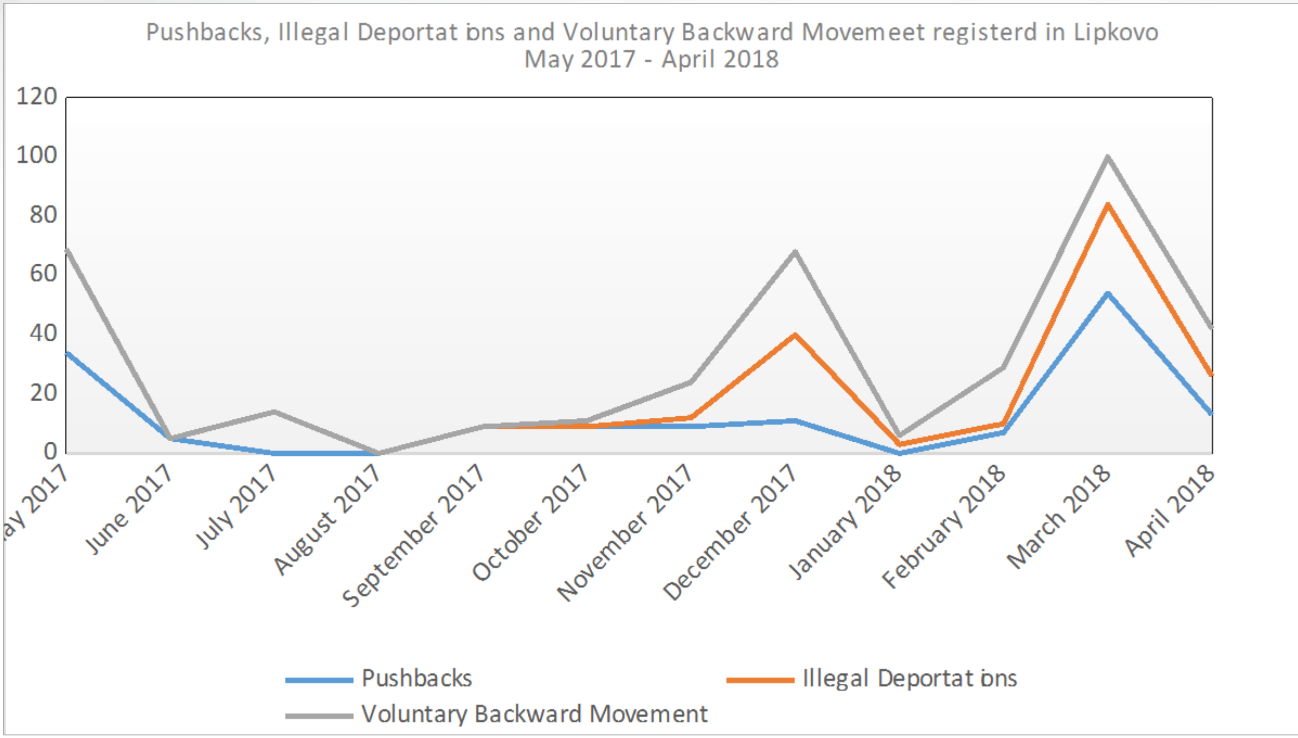

Графикони: нелегални враќања, нелегални депортации и доброволно враќање назад кон Грција регистрирани во липковскиот регион, мај 2017 – април 2018

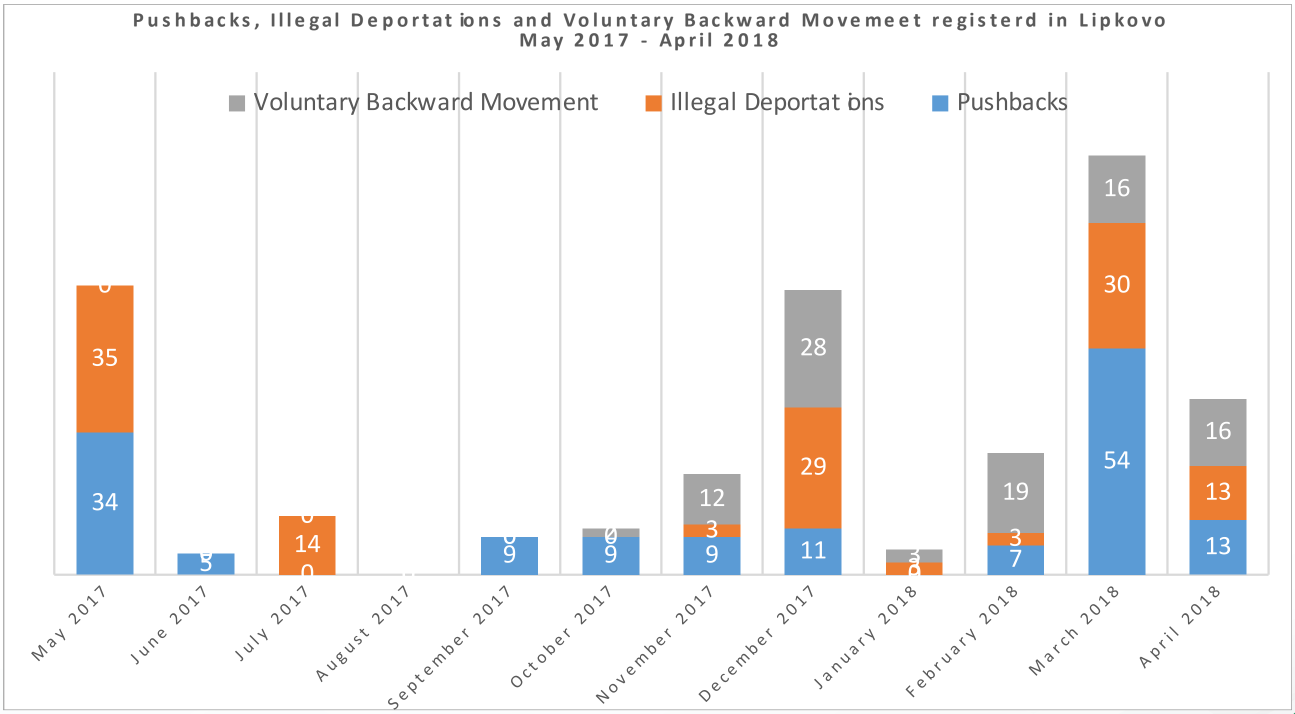

Од вкупнот број лица во нерегуларен транзит, 151 лице, од кои 120 мажи, 12 жени, 19 деца биле нелегално вратени, додека 130 лица, од кои 103 мажи, 6 жени и 21 дете биле депортирани од Србија во Македонија без да се следат правните процедури за вршење депортација. Местата кајшто се извршени нелегалните враќања и депортациите се наоѓаат долж македоснко-српската граница, најчесто близу селата Лојане, Табановце и Сопот. Некои од лицата биле депортирани од Србија во Македонија, иако не влегле во Србија преку Македонија како земја на транзит кон Србија, туку влегле во Србија преку Бугарија или оделе по други рути.

Највисокиот број на нелегални враќања беше регистриран во март 2018 со 54 нелегално вратени лица, додека највисокиот број на нелегални депортации од Србија беше регистриран во мај 2017, со 35 лица кои изјавија дека биле нелегално депортирани од страна на српските власти.

Од вкупниот број лица сретнати во нерегуларен транзит од мај 2017 до април 2018, вкупно 96 лица (63 мажи, 23 жени, 10 деца) самоволно се вратиле назад, од Србија до Македонија со намера да продолжат во Грција.

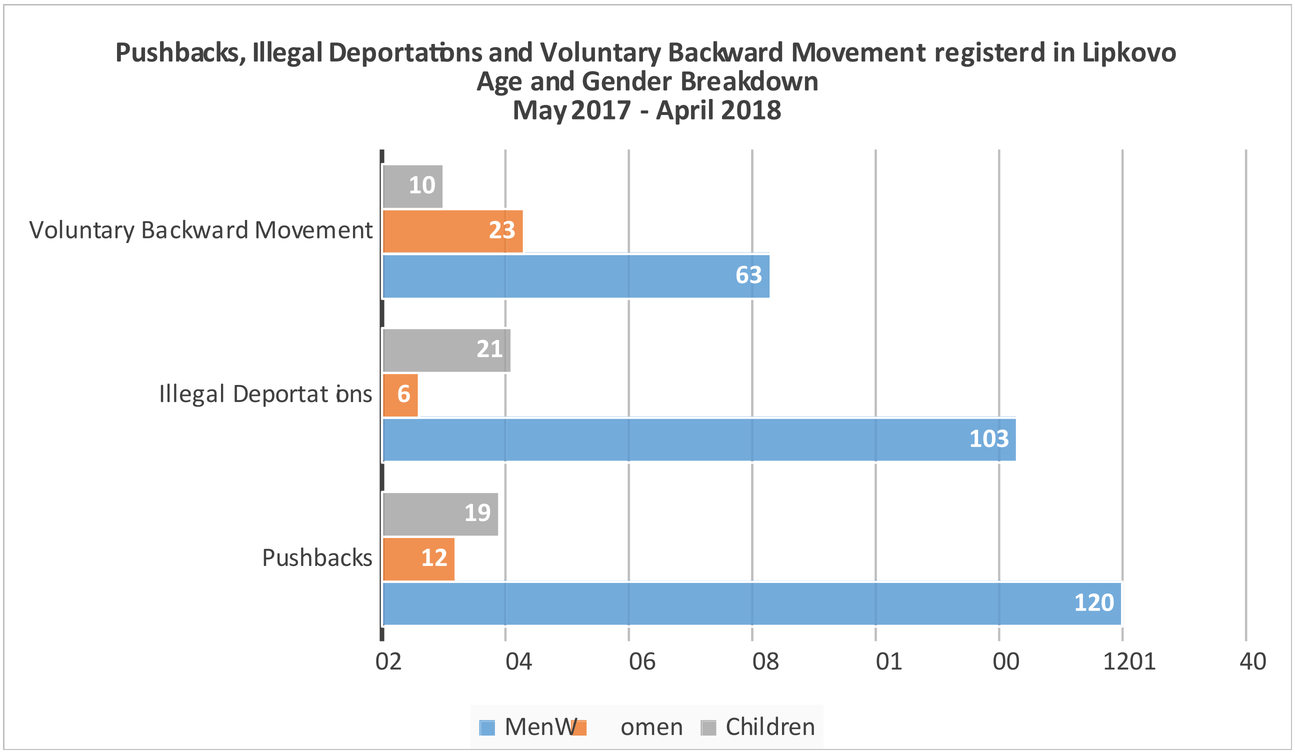

Графикон: нелегални враќања, нелегални депортации и доброволно враќање кон Грција во липковскиот регион - возраст и пол

Legis

3.2. Непридружувани малолетници во нерегуларен транзит

Во периодот од мај 2017 до април 2018, тимот на Легис регистрираше 15 непридружувани малолетници во нерегуларен транзит во липковкскиот регион. Малолетниците беа идентификувани како такви откако потврдија дека патуваат сами и дека имаат под 18 години. Во многу случаи теренските тимови се сомневаа дека некои од децата што ги сретнуваа се непридружувани малолетници, но бидејќи немаше начин да се потврди овој сомнеж, таквите случаи не се земени предвид. Голем број од децата биле придружувани од возрасни лица со кои не се во роднинска врска. При идентификување, непридружуваните малолетници биле упатени до заштитните механизи за непридружувани деца во Македонија. Сите деца ја одбија оваа помош.

Подолу следат детали кога тимот на Легис среќавал непридружувани малолетници:

- На 1 мај 2017, теренскиот тим на Легис сретнал непридружувано 17-годишно момче од Пакистан. Непридружуваното малолетно лице било депортирано од српските власти откако поминало повеќе од 1 месец во„џунглата" во Прешево. Не било регистрирано како барател на азил во Србија. Во Македонија, тој исто така имал поминато 6 дена во „џунглата" во Липково на денот на средбата.

- На 3 мај 2017, теренскиот тим на Легис сретнал 16-годишно момче од Мароко кое патувало со група пријатели, непридружувано од возрасен роднина или старател. Тој бил регистриран во кампот Софтекс во близина на Солун, Грција, каде што останал 4 месеци. Патувал пеш од Грција до Липково и известил дека бил ограбен во Скопје, каде група од тројца индивидуи го нападнале и му ги земале парите и телефонот. На денот на средбата, тој имал поминато 1 недела во Македонија во „џунглата". Сака да оди во Канада. Планира да оди во Косово за да најде начин да стигне до Италија. Тимот на Легис го сретна и му помогна на момчето два пати во период од една недела во Липково.

- На 4 мај 2017, непридружувано 17-годишно момче од Пакистан кое тимот на Легис го сретна во Липково рече дека било вратено од Србија од српските власти кога нерегуларно се обидувало да ја помине српската граница.

- На 5 мај 2017, тимот на Легис сретна непридружувано момче од Пакистан, кое останало во„џунглата" во Липково. Пред Македонија, тој останал во Србија 5 и пол месеци: 4 месеци во Суботица и 1 и пол месец во Прешево. Момчето било депортирано од Србија од српските власти откако го фатиле во обид да влезе во Унгарија од Суботица. Момчето влегло во Србија од Бугарија, каде што останало 6 месеци. Тимот на Легис го сретна момчето 3 пати во период од една недела.

- На 17 мај 2017, теренскиот тим на Легис сретна и му помогна на 17-годишно непридружувано момче од Пакистан кое патуваше со 4 мажи кое не му беа во сродство. Момчето било депортирано од српските власти откако останало 5-6 месеци во џунглата во Србија, во близина на Суботица и Шид. По депортацијата во близина на Сопот (Македонија), тој се наоѓа во „џунглата" во Липково и се обидува да влезе нерегуларно во Србија. Бил вратен повеќе пати од српските власти. Тимот на Легис го сретна 3 пати во период од една недела.

- На 24 мај 2017, тимот на Легис сретна и му помогна на непридружувано 16-годишно момче од Алжир кое било депортирано во Македонија откако поминало 2 месеци во Србија, претежно во Суботица. Момчето патувало со двајца Алжирци со кои не било во сродство и нивната наредна дестинација била Косово. Крајната дестинација на момчето била Белгија.

- На 25 мај 2017, теренскиот тим на Легис сретна 17-годишно момче од Пакистан кое патуваше само. Момчето било депортирано од српските власти откако поминало 5, 6 месеци во Србија во близина на Суботица и Шид. Во Македонија е приближно 2 месеци сега, се наоѓа во „џунглата" и се обидува

да се врати во Србија. Многу пати бил вратен од српската полиција при обидите за нерегуларен влез во Србија, последниот пат ова се случило во граничната област во близина на селото Сопот.

- На 2 јули 2017, теренскиот тим на Легис сретна група од 6 непридружувани малолетници на возраст од 13 до 17 години, од Авганистан. Патувале во група каде имало едно возрасно лице, кое не било во сродство со децата. Поминале една и пол година во кампот Бујановац во Србија, каде што биле регистрирани. Откако биле преместени во кампот во Прешево каде останале 6 месеци, биле депортирани од српските власти во Македонија. Групата користела услуги од криумчари за да влезе повторно во Србија, но откако платиле 150 евра по лице за да стигнат до Врање (Србија), биле ограбени и оставени сами. На групата ѐ била потребна медицинска помош, па тимот на Легис ги упатил кон тимот на Црвен крст кој работи во областа за да им обезбедат помош и да ги однесат децата во транзитниот центар Табановце.

- На 21 септември 2017, тимот на Легис сретна непридружуван 17-годишен малолетник од Алжир. Тој извести дека многу пати бил вратен од српските власти додека се обидувал да влезе во Србија. На денот на средбата, имал поминато еден месец во „џунглата" во Македонија. Се обидел да оди во транзитниот центар Табановце, но не му било дозволено од македонската полиција и притоа еден полициски службеник се однесувал насилно кон момчето.

- На 3 јануари 2018 година, тимот на Легис сретна 15-годишно непридружувано момче во Липково од Либија. Момчето патувало со возрасен маж од Либија со кој не биле во сродство. Тоа поминало приближно 6 месеци во областа на Шид во Србија, престојувајќи и во кампот и во околната шума. Доброволно се вратил во Македонија поради лошите и студените временски услови во Србија. Целната дестинација на момчето е Франција.

3.3. Пријавени инциденти од жртви/сведоци во нерегуларна миграција

Во периодот од мај 2017 до март 2018, вкупно 9 поединечни инциденти биле пријавени кај теренскиот тим на Легис во Липково од страна на луѓе во нерегуларна миграција, со севкупен број на засегнати 43 лица (3 жени, 10 деца, 30 мажи). Пријавените инциденти вклучувале тепање и грабежи, а извршителите биле властите, криумчарски групи, локалци и непознати лица.

Највисокиот број на пријавени инциденти биле извршени од криумчарски групи, со 4 различни пријавени инциденти при кои 20 индивидуи (3 жени, 8 деца, 9 мажи) биле засегнати. Сите пријавени инциденти биле грабежи и иако вклучувале психолошко заплашување од извршителите, физичко насилство текот на инцидентите не било пријавено од лицата во нерегуларна миграција. Три од пријавените инциденти се случиле во Лојане, додека еден се случил во општината Прешево, во Србија.

Имаше 2 одделни пријавени инциденти во кои била вклучена српската гранична полиција као извршител и при кои засегнати биле севкупно 17 мажи во нерегуларна миграција; во текот на еден од овие инциденти имало физичко насилство, а во другиот грабеж со употреба на психичко заплашување. Двата инциденти се случиле во Србија, близу македонско-српската граница. Двете инциденти се случиле додека лица била враќани од српските власти.

Еден инцидент на физичко насилство беше пријавен од непридружуван малолетник од Алжир, извршен од македонски полициски службеник додека малолетното лице се обидувало да влезе во транцитниот центар Табановце во близина на македонско-српската граница. Според сведоштвото на непридружуваниот малолетник, граничниот полициски службеник му удрил шлаканица и потоа одбил да го пушти да влезе во транзитниот центар. Момчето не сакаше да го пријави инцидентот преку официјални канали.

Еден инцидент на грабеж и физичко насилство кои ги засегнал 4 мажи во нерегуларна миграција. Било пријавено дека инцидентот е извршен од локалното население во селото Миратовац во Србија. Еден инцидент кој беше пријавен дека се случил во Скопје вклучувал еден непридружуван малолетник како жртва на грабеж. Момчето не било сигурно кои биле лицата кои го извршиле делото, но претпоставило дека се од локалното население. Во текот на инцидентот, неговите пари и телефон му биле одземени преку употреба на психичко заплашување. Момчето одби да го пријави инцидентот преку официјални канали.

Подолу се содржат описи на настаните, според сведоштвото на жртвите:

- На 3 мај 2017, непридружуван малолетник пријавил кај теренскиот тим на Легис дека бил жртва на грабеж додека бил во транзит во Скопје. Група од 3 непознати лица користеле психичко заплашување и закани за да му ги украдат парите, телефонот и други работи кои ги поседувал. Момчето не било сигирно кои биле извршителите, но претпоставило дека се локалци. Момчето одбило да го пријави инцидентот преку официјални канали.

- На 4 мај 2017, 4 мажи од Авганистан пријавиле грабеж извршен од српската гранична полиција истиот ден. Тие тврделе дека граничните полициски службеници од Србија ги фатиле во обид да влезат од Македонија во Србија во близина на преминот Лојане-Миратовац, полициските службеници земале околу 200 евра од четирите мажи и ги вратиле во Македонија. Мажите одбиле да ја пријават оваа злоупотреба на властите.

- На 1 јули 2017, двајца млади мажи од Авганистан пријавиле дека биле измамени и ограбени од криумчар. Двајцата млади мажи, кои биле во група од шест лица, биле депортирани од српските власти откако поминале една и пол година во Србија, претежно во кампот Бујановац, каде што биле регистрирани. Тие решиле да користат услуги на криумчари за да можат да се вратат во Србија и му платиле 150 евра на еден криумчар да ги однесе во Врање, град во јужна Србија. Откако криумчарот ги земал парите, се оддалечил од групата и не ја обезбедил договорената услуга. Групата се обидела да влезе во Србија истиот ден, но кога српската полиција ги пресретнала, некои од нив избегале, вклучувајќи го и 14-годишниот брат на еден од мажите. На денот кога мажите го пријавиле инцидентот, тие исто така побарале поддршка за да го најдат 14-годишното момче. Тимот на Легис го упатил случајот кон соодветните канали. Наредниот ден еден од младите Авганистанци дошол во канцеларијата на Легис во Лојане да ги информира теренските тимови дека успеал да се обедини со неговиот брат. Мажите не сакале да го пријават инцидентот кај властите.

- На 9 јули 2017, тројца мажи од Авганистан пријавиле грабеж извршен од криумчари. Според мажите, група криумчари им ги украле парите и други работи кои ги поседувале во селото Лојане истиот ден. Мажите не дале додатни информации за инцидентот и одбиле да го пријават инцидентот кај властите.

- На 21 септември 2017, непридружуван малолетник од Алжир пријавил инцидент на насилство од страна на граничен полциски службеник од Македонија. Момчето тврдело дека се обидело да влезе во транзитниот центар Табановце со цел да престојува таму, но еден полициски службеник одбил да му дозволи да влезе и му удрил шлаканица. Момчето живее во џунглата. Одбило да го пријави инцидентот кај официјалните канали.

- На 25 февруари 2018, група од 4 Курди од Турција (мажи) пријавиле инцидент на физичко насилство и грабеж кои се случиле во селото Миратовац во Србија, близу до српско-македонската граница. Групата ја сретнале локалци во близина на џамијата во селото и им ги одзеле нивните работи, како пари и телефони, со употреба на закани и физичко насилство. По инцидентот, групата била пресретната од српската гранична полиција и депортирана во Македонија без да се запази официјалната процедура за депортации. Четирите мажи одбиле да го пријават овој инцидент кај властите.

- На 14 април, тимот на Легис сретна група од 13 мажи од Пакистан кои пријавиле дека српската гранична полиција употребила физичко насилство во текот на нелегална депортација од Србија. Мажите не дале многу детали за инцидентот. Кога се случила средбата, тие живееле во Ваксинце и Лојане во липковскиот регион.

- На 17 април, седумчлено семејство (3 жени, 2 деца, 2 мажи) од Иран пријавило измама и грабеж од криумчар од Авганистан. Семејството го најмило криумчарот во Грција за да ги однесе во Германија, но откако пристигнале во општина Прешево во Србија, криумчарот го оставил семејството во кампот и избегал со нивните пари. Откако останале еден ден во кампот, семејството решило да се врати во Грција. Одбиле да го пријават инцидентот кај властите.

Заклучок

Според информациите на Легис, трендот со нерегуларна миграција кон земји во Западна Европа како крајна дестинација во 2017-2018 продолжува, додека Република Македонија останува транзитна земја; сепак, граничните власти од Грција, Македонија и Србија развија нелегални практики на враќање и депортација, зголемувајќи ги потенцијалните ризици од кршење на човековите права, покрај организираните криминални групи кои работат на северната граица помеѓу Македонија и Србија, односно во т.н. липковски регион.

Легис има регистрирано флуктуација во текот на нерегуларната миграција во поглед на бројот на луѓето (индивидуи или групи) кои поминуваат низ земјата; сепак, може да се заклучи дека мешано мигрантско и бегалско население ги преминува границите без разлика на забраната за транзит во земјата на транзит и повеќето од нив се лишени од:

- Пристап кон територија, човекови права и заштита, вклучувајќи недостаток на правилна процедура на регистрирање и документирање на странци, односно лишени се од можноста да изразуваат намера за барање азил или да бараат азил/привремена или друг вид на заштита за сите странци кои влегле во земјата преку нерегуларни начини.

- Зголемени известувања за насилство и потенцијални случаи на тортура се забележани во областа Липково во две села, според пријавите од потенцијални жртви.

- Зголемено движење на непридружувани малолетници во нерегуларна миграција или групи на лица кои се во транзит во областа Липково. Малолетниците се најтешко пристапни, но сепак, присутни се и треба да бидат предмет на висок интерес кај државните власти.

- Нелегалните враќања/депортации извршени од граничната полиција во Македонија, Грција и Србија имаат недостаток од медиумско внимание и официјална истрага за да се покрене јавна дискусија на овие теми, додека локалните и меѓународните организации известуваат за такви настани помеѓу границите.

Библиографија:

Годишен извештај за човековите права во Република Македонија, Народен правобранител, 2016 г. http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg.. 12. and pg.. 44-50;

Годишен извештај, Легис, 2015 http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

Книги и публикации:

Управување со балканската рута: Македонија, Србија и европскиот граничен режим: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

Документ за јавна политика за пристап до човекови права и заштита на бегалци и мигранти, 2017, Легис http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf

Интернационални извештаи:

(Меѓународна организација за миграции - ИОМ) http://migration.iom.int/europe/ - Забелешки за состојбата на барателите на азил и бегалците во Македонија

УНХЦР, веб страна за бегалската криза на Медитеранот и движењата кон Европа, http:// data.unhcr.org/mediterranean/regional.php

ЕУРОСТАТ: http: //ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

УНХЦР, „Одговорот на Европа кон бегалската криза" Извештаи #1 – #30, за периодот од јуни, 2015 до август, 2016. Октомври 2015 – Август 2016. „Македонија – Меѓуоргански оперативни извештаи", октомври 2015 – март 2016, УНХЦР, официјална изјава за пристапот до територија и азил, јануари-август 2017.

Македонија како земја за азил: „Забелешки за состојбата со барателите на азил и бегалците во Македонија", август, 2015.

Извештај за Прифатниот центар за странци„Гази Баба:", Human Rights Watch, 2015 https://www.hrw.org/report/2015/09/21/ Забелешки за состојбата на барателите на азил и бегалците во Македонија , УНХЦР, 2015 – по кој следат два последователни извештаи во 2016 од Канцеларија на Народен правобранител на РМ и увидено е подобрување во 2017.

УНХЦР, Заштита на бегалци и мешана миграција: План за акција од 10 точки, јануари 2007, Rev.1

ОХЦХР, Комитет против тортура, Заклучни забелешки на третиот периодичен извештај за Македонија, мај 2015/16

УНХЦР, Насоки за меѓународна заштита бр. 8: Барање за азил од деца под членовите 1(А)2 и 1(F) Конвенцијата од 1951 и/или Протоколот од 1967 за статусот на бегалците, HCR/GIP/09/08, 22 декември, 2009

Европска Комисија, Македонија 2012/21014/15/16/17/18 Извештај за напредок; https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/package_en

Legis

Ndihmë humanitare dhe ligjore për refugjatët dhe migrantët e parregullt në tranzit

Raporti vjetor për migracionin e parregullt në kufirin verior të Maqedonisë – Rajoni I Likovës
Korrik, 2017-Maj, 2018
Legis

Shkup - 2018

Autorët:
Aleksandra Davidovska MA kandidate – shkenca politike
Jasmin Rexhepi, MA

Redaktorët:
Jasmina Golubovska, MA – shkenca politike
Mersiha Smaloviq, MA kandidate – shkencat juridike
Dr. Besnik Hamiti, MA candidate – shëndeti publik

Koordinator:
Driton Maliqi, PHD

Përktheu dhe përshtati në shqip:
Armend Nuhiu

Botues: Legis, 2018, Shkup, Republika e Maqedonisë

Ky produkt është hartuar në kuadër të projektit të titulluar:
Raporti vjetor për migracionin e parregullt

Korrik, 2017-Maj, 2018, financuar nga Iniciativa e Shoqërisë së Hapur për Evropën (OSIFE).Mendimet dhe pikëpamjet e shprehura këtu nuk përfaqësojnë domosdodhmërisht ato të donatorit.

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS

Përmbajtja

Parathënie **47**

Metodologjia **47**

1. Konteksti **48**

2. Migracioni i parregullt në zonën e Likovës **50**

2.1. Të dhënat statistikore të shtritjes së migracionit të parregullt në zonën e Likovës në Maqedoni (kufiri i veriut) **51**

2.1.1. Mosha dhe Gjinia e popullsisë të asistuar në migracionin të parregullt (tranzit) **52**

2.1.2. Vendi i origjinës së popullsisë të hasur në migracionin të parregullt (tranzit) **53**

3. Shkeljet ndaj të drejtave të njeriut gjatë migracionin e parregullt të identifikuar në zonën e Likovës **54**

3.1 Dëbimet joligjore dhe Deportimet - Maj 2017 deri në prill 2018 .... **55**

3.2. Të miturit të pashoqëruar në migracionin e parregullt **56**

3.3 Incidentet e raportuara nga viktimat / dëshmitarët në migracionin të parregullt **58**

Perfundim **60**

Literatura **61**

PARAQITJE

e Raportit Vjetor për Migracionin irregullar në kufirin verior të Maqedonisë

- Rajoni i Likovës, korrik 2017 - maj 2018

Raporti vjetor mbi migracionin irregullar në kufirin verior të Maqedonisë - Rajoni i Likovës, korrik 2017 - 2018 Maj është pjesë e projektit "Ndihma humanitare dhe ligjore për refugjatët dhe migrantët irregular në tranzit", zbatuar nga Legis. Metodologjia e përdorur në këtë periudhë është pjesë përbërëse e metodologjisë për tërë projektin: një metodë cilësore dhe një metodë sasiore, me një numër aktivitetesh të bëra posaçërisht për këtë fushë. Kryer nga hulumtuesit me përvojë në Legis, kjo metodologji ofron një pasqyrë të thellë analitike dhe një numër të dhënash relevante të vlefshme për komunitetin përgjegjës për politikën e migracionit.
Vlera e këtij teksti rrjedh nga fakti se objektivisht paraqet situatën në terren, të tilla si rreziqet që migrantët e parregullt përballen me pengesa administrative në parregulluara kalojnë kufirin, dhuna ndaj së cilës emigrantët janë të ekspozuar, vulnerabiliteti i tyre dhe aftësinë për të tërhequr nga kontrabandistët, pastaj e drejta për të kërkuar të drejtën e azilit, e cila megjithëse e drejtë universale e njeriut, është në dispozicion të tyre në mënyrë selektive. Shumica e aspekteve në Raportin Vjetor mbi migracionin e parregullt në kufirin verior të Maqedonisë mund të gjenden në raportin e Avokatit të Popullit, ndërsa institucionet tjera kompetente, në radhë të parë policia, duke u përpjekur për t'i relativizuar ato.
Raporti, së bashku me të dhënat statistikore, ofron një pasqyrë të situatës, paralajmërimet e hershme, rreziqet, problemet dhe sfidat me të cilat ballafaqohen migrantët gjatë tranzitit të tyre përmes Republikës së Maqedonisë.
Asistenca e ofruar nga Legis përfshin shpërndarjen e produkteve bazë (jo) ushqimore, referencat mjekësore, informacionin mbi të drejtat dhe azilin në Maqedoni dhe referencat ndaj shërbimeve ekzistuese, si dhe monitorimin e numrave, rrjedhave dhe abuzimeve të të drejtave të njeriut të ekspozuara ndaj migracionit irregullar gjatë udhëtimit të tyre.
Ekipet e Legis në mënyrë aktive monitorojnë situatën e migracionit irregular dhe ofrojnë asistencë dhe referime për njerëzit në kanalet tranzit të parregullta në rajonin verior që nga kriza migrante (2016).
Të dhënat statistikore në lidhje me periudhën e analizuar (12 muaj) ndihmojnë në profilizimin e emigrantëve sipas gjinisë, moshës dhe kategorive të cenueshmërisë. Ato e bëjnë më të mundshme dhe më të parashikueshme për të monitoruar situatën e migrantëve të parregullt dhe për të planifikuar aktivitetet parandaluese të sigurisë në komunitetin lokal dhe më gjerë, duke ofruar kujdes më të mirë mjekësor dhe shërbime më të mira.
Përqindja më e lartë e popullsisë në të cilën ekipet Legis e preku Likovën në periudhën nga maji 2017 deri në prill 2018 është nga Pakistani, përkatësisht 41% (385), pasuar nga Afganistani me 26% (249 persona), Irani 7% (66 persona) dhe Algjeria 7% (61 persona). Sirianët që u takuan në Likovë gjatë migracionit të parregullt përfaqësojnë 4% (42 persona). Këto statistika korrigjuan perceptimin e publikut se shumica e emigrantëve që kalojnë nëpër Maqedoni janë nga Siria.
Një aspekt tjetër interesant në aspektin e shkeljes së të drejtave të njeriut të dokumentuara nga ekipet në terren të Legisit është se shumica e shkeljeve janë të lidhura me kthimin e paligjshëm nga ana e autoriteteve serbe në Maqedoni dhe pastaj dëbimet e paligjshme apo kthimet nga autoritetet lokale kah Greqia. Ky problem është vërejtur nga organizatat joqeveritare duke mbyllur kufijtë në vitin 2016 dhe vazhdon edhe sot e kësaj dite. Kauzaliteti i shkeljeve të të drejtave të njeriut për shkak të këtyre praktikave mund të lidhet me:

- Mungesa e regjistrimit dhe dokumentimit të migrantëve irregular në transit,
- Kthimet e paligjshme dhe deportimet nga autoritetet kufitare në rrugën ndërmjet Greqisë-Maqedoni-Serbi
- Mungesa e mbrojtjes së të miturve të pashoqëruar në migrim të parregullt
- Rritja e dhunës kundër refugjatëve dhe migrantëve, dhe mungesa e raporteve të shkeljeve të të drejtave të njeriut për autoritetet dhe masat për mbrojtjen e grupeve të krimit të organizuara dhe kontrabandistëve.

Dokumenti i Legisit tregon se gjatë periudhës raportuese, gjithsej 281 personave nuk u lejua hyrja në territorin (të kthyer) nga Serbia në Maqedoni, ndërsa në mënyrë të paligjshme duke u përpjekur të kalojnë kufirin (kufirin e gjelbër), ose u dëbuan në mënyrë të paligjshme nga Serbia për Maqedoni pa respektuar procedurën ligjore të deportimit, pranë fshatrave Lojan, Tabanovce dhe Sopot.

Raporti vjetor për migracionin e parregullt në kufirin verior të Maqedonisë nxjerr në pah një pikë të re lidhur me migracionin irregullar: "disa nga njerëzit që u deportuan nga Serbia në Maqedoni nuk e përdorën Maqedoninë si një vend tranziti në Serbi, por rrugën përmes Bullgarisë ose përmes rrugëve të tjera të transitit ".

Njohuritë e rëndësishme të raportit janë se Maqedonia mbetet një vend tranzit për migracionin irregullar. Megjithatë, autoritetet kufitare të Greqisë, Maqedonisë dhe Serbisë kanë zhvilluar praktika të paligjshme të kthimit dhe deportimit, duke rritur rreziqet potenciale për shkeljet e të drejtave të njeriut, përveç grupeve të krimit të organizuar që veprojnë në kufirin verior të vendit.

Shifrat e paraqitura nga Legis tregojnë se migrimi i parregullt në periudhën e përmendur është i pranishëm me oscilime, por në muajt pranverë të vitit 2018, tendenca ka filluar të rritet. Sipas statistikave, kjo trajektore duhet të monitorohet me kujdes në të ardhmen dhe të analizohet si pjesë e kornizës së migrimit global të Rrugës Ballkanike dhe më gjerë.

Hulumtimi i bërë nga Legis konfirmon gjetjet e OJQ-ve të tjera (Komiteti i Helsinkit, janar 2018), sipas të cilit qasja në territor pengon zbatimin e të drejtave të njeriut për refugjatët dhe mbrojtjen. Mungesa e regjistrimit të duhur dhe dokumentimit të migrantëve të parregullt dhe refugjatëve rezulton në refuzimin e qasjes në shprehjen e qëllimit për të drejtën e mbrojtjes ndërkombëtare. Këto tregojnë se migrantët dhe refugjatët e parregullt janë lënë sa më afër grupeve kriminale dhe kontrabandistëve.

Ky studim vëren se ka dhunë dhe raste potenciale të torturës në rajonin verior (të vërejtura në intervistat e migrantëve). Raportet vjetore të Avokatit të Popullit për vitin 2016 dhe 2017 konfirmojnë ekzistencën e lëvizjeve të tilla negative në vend.

Raporti vjetor konfirmon praninë dhe cenueshmërinë e grupeve në nevojë, kryesisht të miturve të pashoqëruar gjatë udhëtimit të tyre në vendin e destinacionit. Për fat të keq, raporti konfirmon se të miturit e pashoqëruar shpesh i nënshtrohen dhunës kriminale dhe kërcënimeve, më shumë krahasuar me statistikat zyrtare të dokumentuara.

Rezyme: Raporti Vjetor mbi migracionin irregullar në kufirin verior të Maqedonisë - Rajoni Likovës, korrik 2017 - maj 2018, të bërë nga Legis është teksti i vlefshëm në bazë të metodologjisë shkencore, relevant për përdorim në të ardhmen dhe hulumtim.

Shkup, 7 maj, 2018

Prof. Trpe Stojanovski

Shkurtesat:

IOM – Organizata Ndërkombëtare për Migracionin

MPB – Ministria e Brendshme

MHC – Komiteti Maqedonas I Helsinkit

MSF – Mjekët pa Kufij

MYLA – Shoqata e Juristëve të Rinj të Maqedonisë

OHCHR – Zyra e Komisionerit të Lartë të Kombeve të Bashkuara për të Drejtat e Njeriut

OSIFE - Iniciativapër Shoqëri të Hapur për Evropën

TC – Qendra e tranzitit

UAMs - Të miturit e pashoqëruar

UNHCR – Komisioneri i Lartë i Kombeve të Bashkuara për Refugjatë

Parathënie

Në korrik, 2017 Legis filloi me zbatimin e projektit **“Ndihma humanitare dhe ligjore për refugjatët dhe emigrantët në transit të parregullt”,** i mbështetur nga **Iniciativa e Shoqërisë së Hapur për Evropën (OSIFE).**Duke pasur parasysh sfondin humanitar të organizatës, kemi ofruar ndihmë të drejtpërdrejtë humanitare dhe ligjore për refugjatët dhe emigrantët që kalojnë ose po kthehen në rajonin e Likovës gjegjësisht në kufirin verior të Maqedonisë me Serbinë. Mbështetja financiare gjithashtu synonte të ruan zyrën tone lokale në fshatin Lojane ku stafi i Legis mban bazen e të dhënave për migracionin e parregullt, monitoron dhe dokumenton shkeljet e të drejtave njerzore dhe siguron personat në nevojë me referime mjekësore ose juridike nga organizatatave ndërkombëtare dhe lokale në këtë fushë.

Si rezultat i grumbullimit të të dhenave dhe analizave të kryera gjatë 12 muajve, ne kemi përgatitur një “Raport mbi migracionin e parregullt”, i vënë në dispozicion për publikun të gjërë duke lejuar qasje në të dhënat e analizuara statistikore të personave në kalim të regjistruar nga 2 zyrtarë në terren dhe një ekip mobil, i cili mbulonte rajonin e Likovës në nivel ditor në dy ndërrime 8 orëshe që mbulojnë nevojat e përditshme të njerëzve në tranzit dhe dorëzojnë raporte ditore tek koordinatori i stafit në terren,folës i rjedhshëm i gjuhes arabe. Ekipet e LEGIS në terren të Likovës arritën të ndihmonin gjithsej 943 persona

në migracion të parregulltnë periudhën nga fillimi i majit 2017 deri në fund të prillit 2018 [1] ,u prodhuan 365 raporte ditore dhe u botuan 28 nga raportet publike javore mbi migracionin e parregullt, nën mbikëqyrjen e stafit të lartë të Legis me sfond të shkencave juridike dhe politike.

Raportet janë në dispozicion në ueb-faqen zyrtare të LEGIS, ndërsa raporti vjetor paraqet një përmbledhje raportesh të ekipit tonë mobil në terren në zonën e Likovës.

Metodologjia

Ekipi hulumtues përbëhej nga 2 mbikëqyrës ligjor , 2 zyrtarë në terren dhe 1 ekip mobil për regjistrimin e migracionit të parregullt dhe shkeljet e burimeve njerëzore, kur është e mundur, t’i drejtohen viktimave të mundshme, të krijojnë komunikim,të raportojnë dhe të ofrojnë mbrojtje mjekësore ose ligjore duke iu referuar autoriteteve shtetërore, Mekanizmat e pavarura të Burimeve Njerëzore, organizatat qeveritare dhe joqeveritare vendore dhe ndërkombëtare.

Metoda cilësore: Metoda cilësore e mbledhjes së të dhënave bazohet në mbledhjen dhe analizimin e hulumtimeve ekzistuese, legjislacionit, raporteve ndërkombëtare dhe kombëtare nga institucionet relevante ndërkombëtare dhe kombëtare në fushën e azilit, mbrojtjes së përkohshme,migrimit të parregullt dhe të drejtat të të huajve.

Metoda sasiore: Pyetësorë në terren dhe baza e të dhënave të monitorimit dhe vlerësimit të plotësuara në bazë ditore, ndërsa raportet javore për migracionin e parregullt janë publikuar si përmbledhje e çdo jave në uebfaqen zyrtare të Legis. Pyetësorët në terren u hartuan sipas praktikave të përcaktuara aktualisht dhe eksperiencës në terren lidhur me aksesin ndaj mbrojtjes së njerëzve në territorin e Republikës së Maqedonisë, duke u përqendruar tek njerëzit në tranzit të parregullt të cilët ekipet mobile të Legis dhe zyra rajonale në fshatin Lojane ka hasur në rajonin e Likovës. Pyetësorët përfshijnë qasjen në të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, siç janë: informatat themelore të dhëna nga një person në migracion ose të vëzhguara nga ekipet si: mosha, gjinia dhe nëse është e mundur përkatësia etnike, të deportimi ose kthimi mbrapa, nëse po sa herë etj. dhe qasje institucionale në azil dhe mbrojtje të përkohshme, shkelje të të drejtave të njeriut si rezultat i dhunës fizike ose psikologjike dhe / ose torturës të kryer nga zyrtarët, grupet e organizuara kriminale, dhuna gjinore dhe dhuna në bazë seksuale etj.

1. Konteksti

Me mbylljen e korridorit humanitar të tranzitit dhe ndalimin e lëvizjes së vazhdueshme të refugjatëve dhe emigrantët nga Lindja e Mesme dhe Azia Juglindore përmes vendeve të Ballkanit drejt Evropës Perëndimore në mars 2016, rritja e migracionit të parregullt përtej kufijve u regjistrua në qershor, të njëjtin vit. Kjo rezultoi me zvogëlimin e numrit të njerëzve që përdorin mjete të rregullta tranziti dhe ekspozimin e njerëzve ndaj kërcënimeve humanitare dhe të sigurisë siç janë kontrabanditët dhe trafikantët e njerëzve, bandat kriminale vendase dhe dhunën policore siç raportohet nga organizatat[2] vendore dhe ndërkombëtare. Qasja ndaj kanaleve të parregullta të tranzitimit të lehtësuar nga grupet kriminale vendase dhe transnacionale që organizojnë udhëtimet dhe strehimin ndaj flukseve migruese të përziera, edhe një herë i zgjon rreziqet dhe sfidat e tranzitit të parregullt, të cilat u ulën disi gjatë fazës së "tranzitit të sigurt". [3] Rrugët janë disperzuar, me lëvizjet që shkojnë nga Turqia në pothuajse të gjitha vendet e Evropës Juglindore, duke përfshirë Greqinë, Bullgarinë, Maqedoninë,Shqipërinë, Malin e Zi,Kosovën, Serbinë dhe veriun drejt Hungarisë, Rumanisë, Kroacisë, Sllovenisë, Bosnjës dhe Austri si dhe Evropën Perëndimore. [4]

Në Maqedoni, ato lëvizje janë të vështira për tu identifikuardhe akoma më të vështirë për t'u shfrytëzuar. Nga profilet e njerëzve që janë parë dhe ndihmuar nga skuadrat e LEGIS, lëvizjet ndërkufitare dhe në vend janë nëpër terrene të vështira dhe bëhen në fshehje të thellë. Shumë distanca të gjata kalohen në këmbë ose në automjete të tejmbushura të përdorura nga kontrabandistët e njerëzve. Regjistrimi dhe lëvizja e lirë janë mohuar në mënyrë sistematike nga autoritetet maqedonase, dhe dy kampet e tranzitimit si në kufirin në veri ashtu dhe në kufirin jugor nuk ndjekin një politikë të qartë dhe konsistente ndaj të sapoardhurve. [5]

Kampi jugor, Vinojug Gevgeli, përdoret kryesisht nga njerëz që përfundimisht kthehen në Greqi, përsëri duke përdorur kufirin e gjelbër dhe në përgjithësi pa asnjë procedurë zyrtare, ndërsa veriu si një pikë pushimi për lëvizjet e mëvonshmë,para ose mbrapa, dhe vetëm kur autoritetet lejojnë hyrjen dhe qëndrimin e njerëzve. Nuk është bërë asnjë regjistrim zyrtar, dhe njerëzit nuk marrin asnjë lloj dokumenti për kohën e kaluar në vend,që më vonë të mund të llogarisin

---

[1] Të dhënat në këtë raport jan te analizuara ne afatin kohor nga 1maj 2017 – 25 prill 2018

[2] "Transitim i sigurt" - autori i referohet qasjes së hapur kufitare 2015-2016 nga vendet në rrugët e Mesdheut dhe Ballkanit

[3] "Transitim i sigurt" - autori i referohet qasjes së hapur kufitare 2015-2016 nga vendet në rrugët e Mesdheut dhe Ballkanit

[4] Ibid.1

[5] Raport vjetor për të drejtat e njeriut në Republikën e Maqedonisë, zyra e Avokatit të Popullit 2016 http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf pg .. 12. andpg .. 44-50 ;; Raporti vjetor, Legis_2015. http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

në të. Qasja në procedurat e azilit ndonjëherë është e lejuar, por jo në baza të rregullta. [6] Qasja në procedurat e azilit varet nga vendndodhja e personit, dhe refugjatët e hasur në migracion të parregullt inkurajohen të shkojnë në qendrën e azilkërkuesve në kryeqytetin e Shkupit për të bërë kërkesën. Ky proces natyrisht është i ngurtë për shkak të statusit të tyre të parregullt dhe pamundësinë për të përdorur transportin publik, si dhe mungesat e agjencioneve transportuese për të lehtësuar lëvizjet midisqendrës së azilkërkuesve dhe vendit ku eshtë zatekur ose qëndron personi që dëshiron të kërkojë azil. Ndonjëherë transporti është lehtësuar nga kampet zyrtare, por për shkak të procedurës ose arsyeve të tjera, ai përfshin pritjen e gjatë. Sa i përkët lëvizjeve për mbrapa nga veriu në jug, refugjatët dhe emigrantët janë inkurajuar jozyrtarisht të përdorintransportin publik në dispozicion (autobus) që me pak lidhje do t'i çojë në jug të vendit, Gjevgjeli, prej nga do të nga do të gjejnë rrugën e tyre drejt Greqisë. [7]

Qëndrimi i zgjatur i refugjatëve dhe emigrantëve për periudha të zgjatura në vende të caktuara në Serbi dhe pamundësia për lëvizje në vazhdim ka rezultuar me kthime vullnetare dhe të pavullnetshme në Maqedoni. Dëbimet e organizuara nga autoritetet serbe pa ndjekur asnjë procedurë ligjore kanë vazhduar deri në vitin 2017, si dhe kthimet e vazhdueshme të njerëzvë që përpiqen të kalojnë nëSerbi.Dhuna policore ka vazhduar gjithashtu të përdoret si metodë parandaluese për lëvizjet e parregullta. [8]

Në 2017 dhe 2018, LEGIS vazhdoi të ofron ndihmë dhe referime për njerëzit në migracion të parregullt përmes zyrës dhe qendrën të asistencës në fshatin Lojane në komunën e Likovës, duke shërbyer si strehë dhe pikë kryesore tranziti për njerëzit në lëvizje të parregullt. Gjithashtu LEGIS ka aktivizuar ekipe mobile për të vëzhguar pikat e tjera të nxehta në Likovë, siç është fshati Vaksince,dhe fshati Sopot në Komunën e Kumanovës. Ndihma e ofruar përfshin shpërndarjen e artikujve kryesorë ushqimorë dhe jo ushqimorë, referime mjekësore, informata për të drejtat dhe azil në Maqedoni, dhe referimet ndaj shërbimeve ekzistuese, si dhe monitorimin e numrave, rrjedhave dhe abuzimeve të të drejtave të njeriut në të cilët janë ekspozuar njerëzit në migracion të parregullt gjatë udhëtimeve . [9]

---

[6] Dokumenti politik për aksesin ndaj të drejtave të njeriut dhe mbrojtjes së refugjatëve dhe emigrantëve, 2017, Legis http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf

[7] Ibid 1 & 4

[8] QEVERISJA E RRUGËS BALLKANE:MAQEDONI, SERBIA DHE RREGULLATJA KUFITARE: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

[9] Në vitin 2017-2018, LEGIS vazhdoi të punojë ngushtë me Avokatin e Popullit të Republikës së Maqedonisë dhe me Mekanizmin Kombëtar të Parandalimit kundër Torturës, kryesisht përmes shkëmbimit të informacionit dhe kërkimit. Partnerë të tjerë që LEGIS-i punoi ngushtë në vitin 2017 janë UNHCR, MYLA, RedCross, SOS Fshatrat e Fëmijëve dhe MSF dhe të tjerë

2. Migracioni i parregullt në zonën e Likovës

Ekipet e LEGIS janë duke monitoruar në mënyrë aktive situatën me migracion të parregullt duke ofruar ndihmë dhe referime për njerëzit që përdorin kanalet e tranzitit të parregullt në Likovë që nga viti 2016. Zyra dhe pika e ndihmës zyrtare u hap në gusht të vitit 2016 dhe ekipi është zgjeruar nga administrative dhe humanitar në staf juridik dhe ekip në terren që mbulon të gjithë zonën e Likovoës , gjegjësisht kufirin verior të Maqedonisë i cili përdoret për kalim të parregullt dhe kthim nga / në Serbi. Nga baza e të dhënave e LEGIS-it për njerëzit në migracion të parregullt që arriti t'i ndihmon duke filluar nga gushti 2016 deri në prill 2018,vërehet rënie në lëvizjet e parregullta. Vëzhgimi 21 muajsh tregon se numri më i madh i njerëzve në migracion të parregullt që ekipet e LEGIS arritën të lokalizojnë dhe / ose ofrojnë ndihmë në nëntor 2016, është 773 persona të ndihmuar në migracion të joligjor. Mesatarja mujore e njerëzve të zatekur dhe / ose të ndihmuar në migracionin e parregullt në Likovë në vitin 2016 ishte 606 persona, ndërsa në 2017 dhe 2018 ka rënë në 134 dhe 96 mesatare mujore respektivisht. Për rënien kanë kontribuar faktorë të ndryshëm, siç janë politikat e dhunshme të parandalimit të autoriteteve maqedonase, serbe, hungareze dhe kroate dhe diversifikimi i rrugëve të tranzitit për shkak të politikës së mbyllur kufitare të zbatuar në mars 2016.

Që nga gushti 2016 ekipet e LEGIS në terren kanë arritur dhe / ose kanë asistuar 5012 persona në migracion të parregullt në rajonin e Likovës.

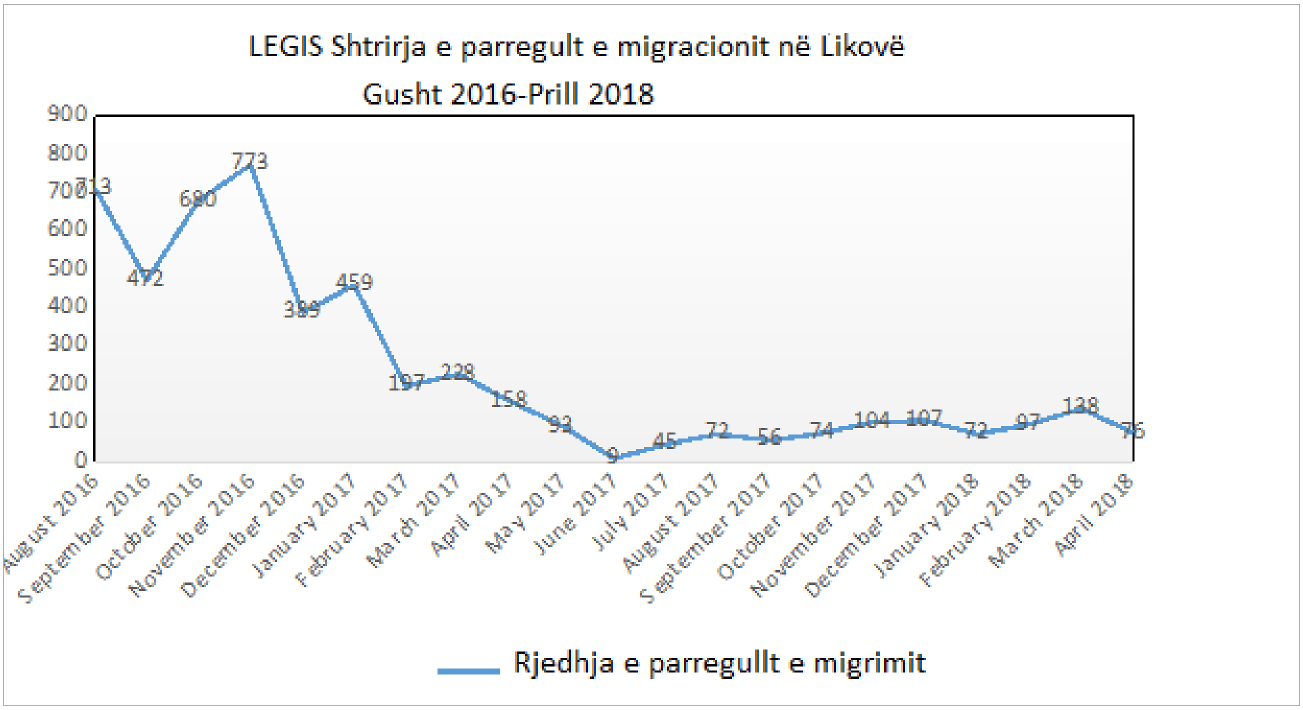

2.1 Të dhënat statistikore të shtritjes së migracionit të parregullt në zonën e Likovës në Maqedoni (kufiri i veriut)

Ekipet e LEGIS në terren në Likovë arritën të ndihmonin gjithsej 943 persona në migracion të parregullt në periudhën nga maj 2017 deri në prill 2018.Numri më i madh i njerëzve në migracion të parregullt të arritur në Likovë është në mars 2018, kur LEGIS ndihmoi 138 persona, ndërsa shtrirja më e ulët është në qershor të vitit 2017 kur vetëm 9 persona në migracion të parregullt janë vërejtur dhe asistuar nga ekipet e LEGIS-it në terren.Lëvizja në numrin e njerëzve të ndihmuar është e dukshme gjatë periudhës raportuese, me një rritje prej 91% nga janari 2018 deri në mars 2018, ndërsa një rënie prej 45% është vërejtur në prill 2018 në krahasim me marsin 2018. Prej totalit të njerëzve në migracion të parregullt të zatekur në Likovë, 76 (63 meshkuj, 1 femër, 12 fëmijë)u hasën me ekipet e LEGIS-it ose vizituan zyrën e LEGIS-it më shumë se një herë gjatë periudhës raportuese.LEGIS po vë në dukje vizitat e përsëritura dhe takimet në baza ditore.

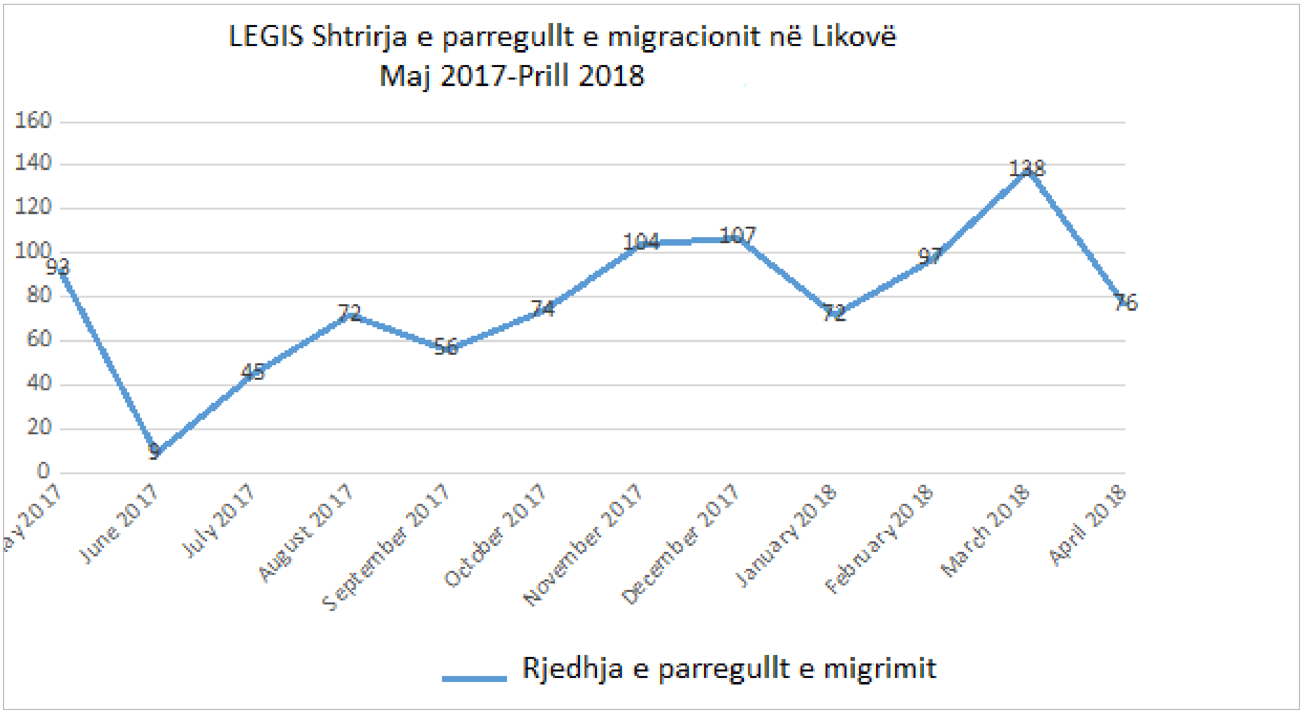

2.1.1 Mosha dhe Gjinia e popullsisë të asistuar në migracionin të parregullt (tranzit)

Në periudhën nga maj 2017 deri në prill 2018, numri më i madh i njerëzve në migracion të parregullt të zatekur në Likovë ishin meshkuj mes moshës 18 dhe 59 vjeçarë, duke përfaqësuar 80% (750 vetë) të shtrirjes së përgjithshme. Nga numri i përgjithshëm i njerëzve që janë hasur dhe ndihmuar në Likovë, 8% (76 vetë) ishin gra në moshën 18 dhe 59 vjeçare, ndërsa 9% (87 persona) ishin fëmijë. Nga gjithsej 87 fëmijë që janë zatekur dhe janë ndihmuar në Likovë, 2 ishin nga 0 deri në 4 vjet, 39 ishin nga mosha 5 deri në 12 vjet dhe 46 ishin nga 13 deri në 18 vjet.

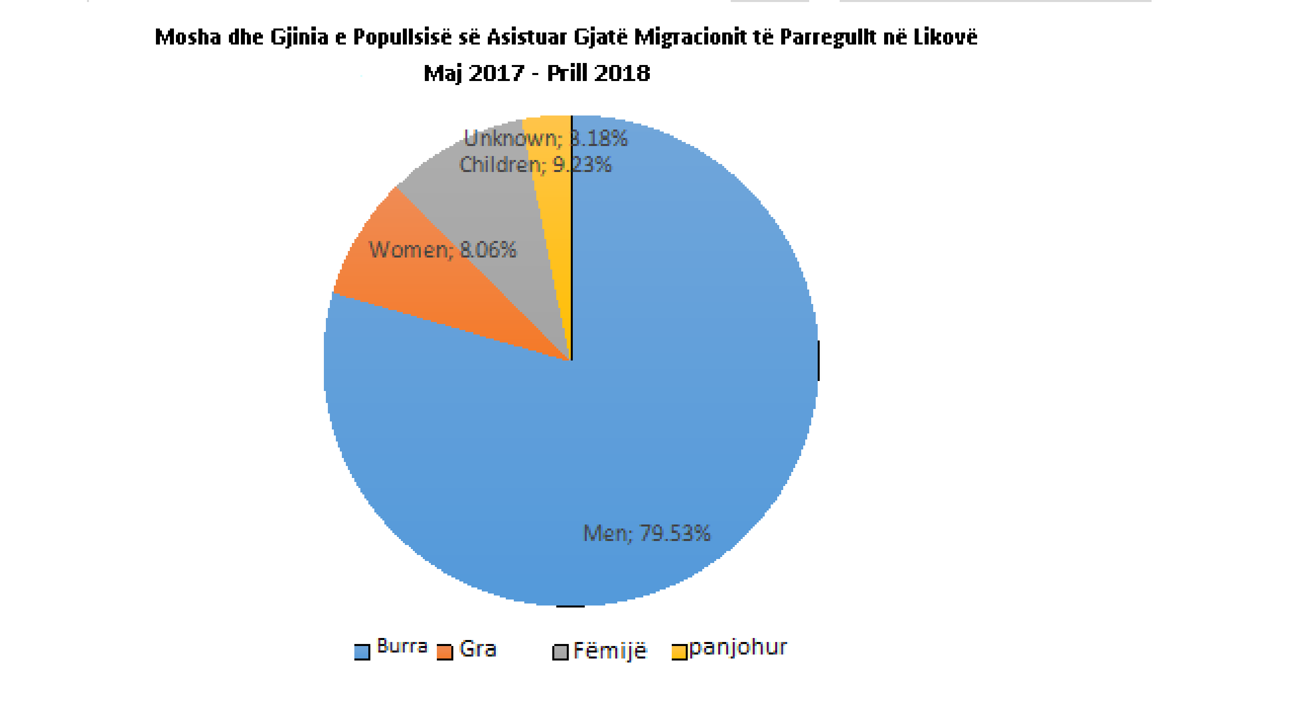

Mosha dhe Gjinia e popullsisë të asistuar gjatë migracionin të parregullt (tranzit)(Maj 2017 – Prill 2018)					
Burra	Gra	Fëmijë (0-12vite)	Fëmijë (13-18)	Fëmijët Gjithsej	Total Profilizuar
750	**76**	41	46	**87**	913

Nga numri i përgjithshëm i fëmijëve të hasura nga ekipi LEGIS në Likovë, 15 u identifikuan që kanë udhëtur pa shoqërim të të afërmve ose kujdestarëve të rritur. [10]

[10] Raporti afatmesëm mbi migrimin e parregullt Gusht 2016, janar 2017 http://legis.mk/uploads/6%20MONTHS%20REPORT%20on%20IRREGULAR%20MIGRATION%20OUTREACH%20in%20MACEDONIA%20Legis.pdf

Muaj	Burra	Gra	Fëmijë	Të panjohura
Maj 2017	81	0	12	0
Qershor 2017	9	0	0	0
Korrik 2017	32	0	13	0
Gusht 2017	72	0	0	0
Shtator 2017	53	1	2	0
Tetor 2017	57	9	8	0
Nëntor 2017	87	12	5	0
Dhjetor2017	80	14	13	0
Janar 2018	42	0	0	30
Shkurt 2018	77	10	10	0
Mars 2018	91	25	22	0
Prill 2018	69	5	2	0

Nga numri i përgjithshëm i personave të ndihmuar, 3% (30 persona) janë të panjohur për shkak të pamundësisë për të komunikuar dhe / ose për të përcaktuar moshën e tyre.

2.1.2. Vendi i origjinës së popullsisë të hasur në migracionin të parregullt (tranzit)

Përqindja më e madhe e popullsisë së zatekur në Likovë që është ndihmuar nga ekipet e LEGIS-it në periudhën maj 2017 deri në prill 2018 është nga Pakistani, me 41% (385 persona), pasuar nga Afganistani me 26% (249 persona), Irani me 7% 66 persona) dhe Algjeria me 7% (61 persona). Njerëzit nga Siria hasur në Likovë gjatë migrimit të parregullt përfaqësojnë 4% (42 persona).

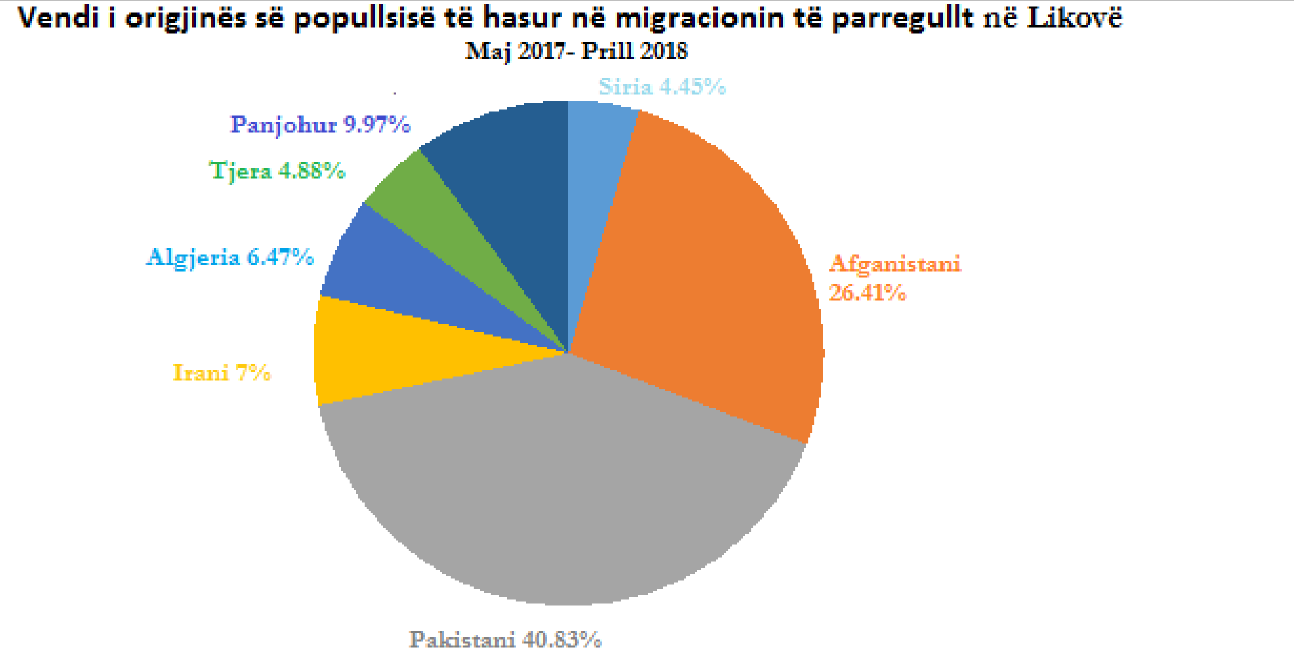

Nga numri i përgjithshëm i njerëzve në migracion të parregullt që kemi hasur 5% (46 persona) deklaruan se vijnë nga vende të tjera të origjinës: Libia (12 persona); Irak (9 vetë); Maroku (7 persona); India (7 persona); Turqi (4 persona); Palestina (Bregu Perëndimor dhe Gaza, 2 persona), Sahara Perëndimore (2 persona) dhe Egjipti (2 persona). Një total prej 10% (94 persona) janë vërejtur si të panjohur në aspektin e vendit të origjinës për shkak të pamundësisë së komunikimit dhe / ose përcaktimit të vendit të tyre të origjinës.

Vendi i origjinës së popullsisë të hasur në migracionin të parregullt(MAJ 2017 – PRIL L2018)													
	Siria	Afganistan	Irak	Pakistan	Palestinë	Algeri	Maroku	Libi	Indi	Sahara Perëndimore	Egjipt	Turqi	Iran
Maj 2017	0	9	0	54	2	12	2	2	0	2	0	0	0
Qershor 2017	0	0	0	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Korrik 2017	0	12	0	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gusht2017	0	0	0	48	0	24	0	0	0	0	0	0	0
Shtator 2017	3	0	0	42	0	9	0	2	0	0	0	0	0
Tetor 2017	0	24	0	37	0	3	4	0	0	0	2	0	4
Nëntor2017	27	48	0	18	0	0	0	0	4	0	0	0	7
Dhjetor 2017	5	52	2	32	0	0	0	0	0	0	0	0	14
Janar 2018	5	21	5	5	0	3	0	3	0	0	0	0	0
Shkurt 2018	0	31	0	50	0	0	0	3	0	0	0	4	9
Mars 2018	0	35	2	24	0	6	1	2	3	0	0	0	18
Prill 2018	2	17	0	40	0	2	1	0	0	0	0	0	14
TOTAL	**42**	**249**	**9**	**385**	**2**	**61**	**8**	**12**	**7**	**2**	**2**	**4**	**66**

3. Shkeljet ndaj të drejtave të njeriut gjatë migracionin e parregullt të identifikuar në zonën e Likovës

Kapitulli vijues përfshin shkeljet e të drejtave të njeriut të regjistruara dhe të dokumentuara nga stafi i ekipit mobil në teren. Shumica e shkeljeve janë të lidhura me kthimet e paligjshme të migrantëve nga ana autoriteteve serbe ndaj Maqedonisë dhe më pas, të dëbuara ilegalisht ose të shtyrë nga autoritetet lokale më tej në Greqi. Këto praktika filluan me mbylljen e kufijve në vitin 2016 dhe kanë vazhduar deri sot, Prandaj, shkakshmëria e shkeljeve të burimeve njerëzore për shkak të këtyre praktikave është::

- Mungesa e regjistrimit dhe dokumentimit të njerëzve në tranzit të parregullt.
- Shtyrjet të paligjshme dhe deportimi nga kufijtë dhe autoritetet e rregullta policore në rrugën ndërmjet Greqi-Maqedoni-Serbi.
- Mungesa e qasjes / mbrojtjes së të miturve të pashoqëruar në migracion të parregullt
- Rritja e dhunës ndaj refugjatëve dhe migrantëve dhe mungesa e raportimit të shkeljes e të drejtave njerëzore tek autoritetet dhe masat për mbrojtjen nga grupet e krimit të organizuar, pra kontrabandistët.

3.1. Dëbimet joligjore dhe Deportimet - Maj 2017 deri në prill 2018

Gjatë periudhës raportuese, gjithsej 281 personave u është mohuar qasja në territor (të kthyër) nga Serbia në Maqedoni gjatë përpjekjes për të kaluar kufirin në kalimin jozyrtar (kufiri i gjelbër) ose janë deportuar nga Serbia në Maqedoni pa ndjekur procedurën ligjore të deportimit pranë fshatrave Lojane, Tabanovce dhe Sopot.

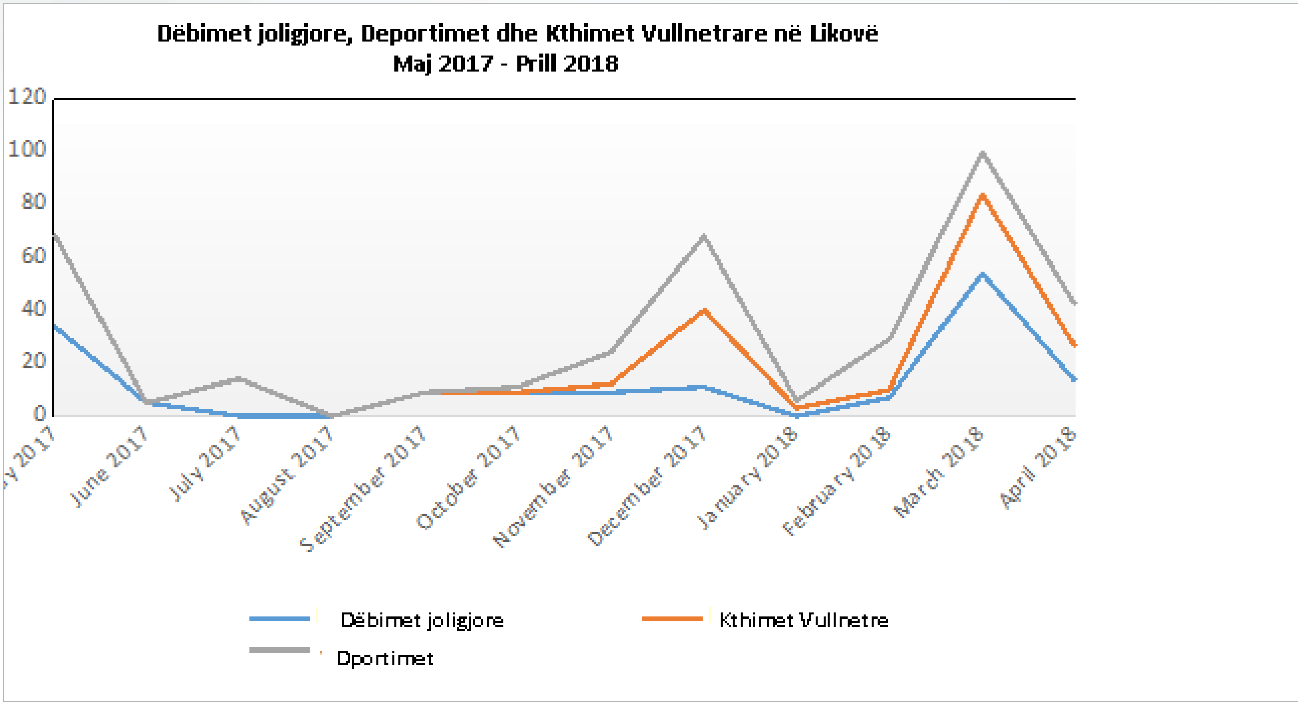

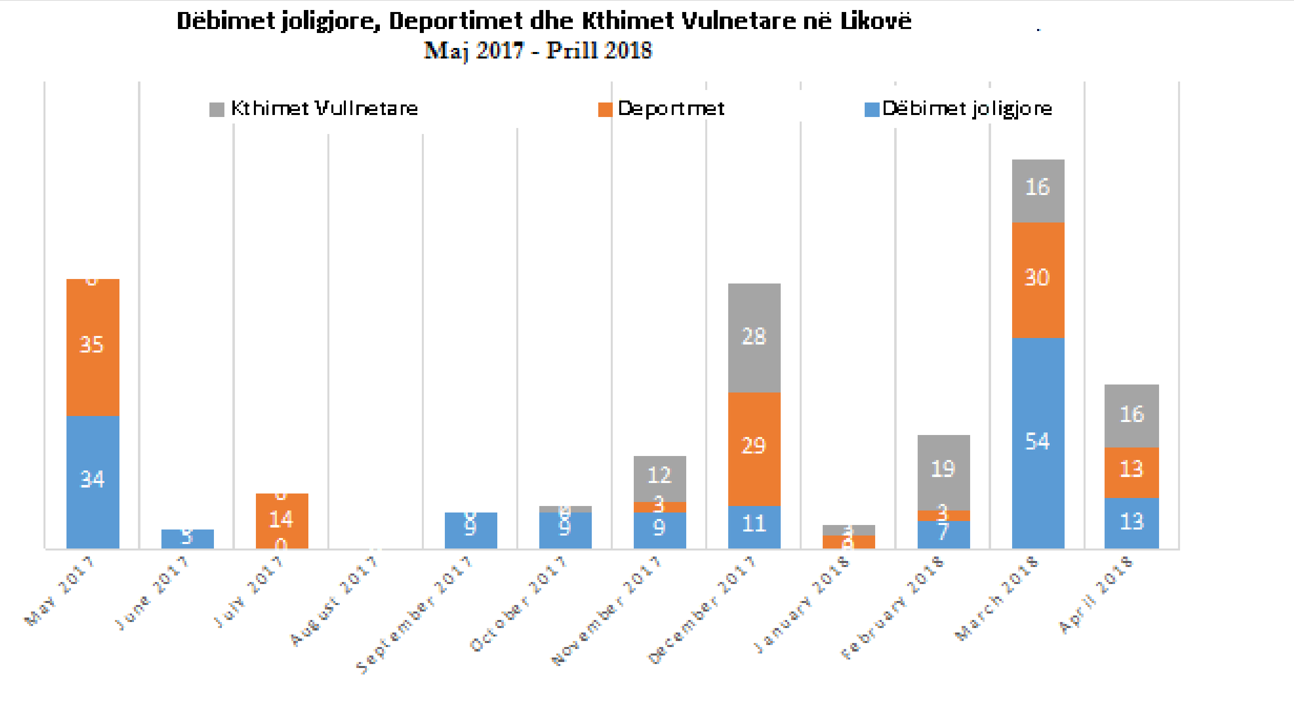

Nga numri i përgjithshëm i njerëzve që hasen në migracion të parregullt, 151 persona, prej të cilëve 120 meshkuj, 12 gra dhe 19 fëmijë, u është mohuar qasja në territor dhe mbrojtja në Serbi (130), nga të cilët 103 meshkuj , 6 femra dhe 21 fëmijë u dëbuan nga Serbia në Maqedoni pa ndjekur procedurat ligjore për deportime. Lokacionet e shtigjeve dhe deportimeve ishin përgjatë gjatësisë së kufirit maqedono-serb, kryesisht pranë fshatrave Lojane, Tabanovce dhe Sopot. Disa nga njerëzit që u dëbuan nga Serbia në Maqedoni, nuk e përdorën Maqedoninë si një vend tranzit drejt Serbisë, por hynë në Serbi duke përdorur rrugën përmes Bullgarisë ose rrugëve të tjera të tranzitit.

Numri më i madh I të kthyerit u regjistrua në mars 2018 me 54 persona, ndërsa numri më i madh i dëbimeve të paligjshme nga Serbia u regjistrua në maj 2017, me 35 persona që dëshmonin të deportoheshin ilegalisht nga autoritetet serbe.

Nga numri i përgjithshëm i njerëzve që hasen në migracion të parregullt nga maji 2017 deri në prill 2018, gjithsej 96 persona (63 burra, 23 gra, 10 fëmijë) ktheheshin vullnetrisht nga Serbia në Maqedoni me synimin për të vazhduar në Greqi.

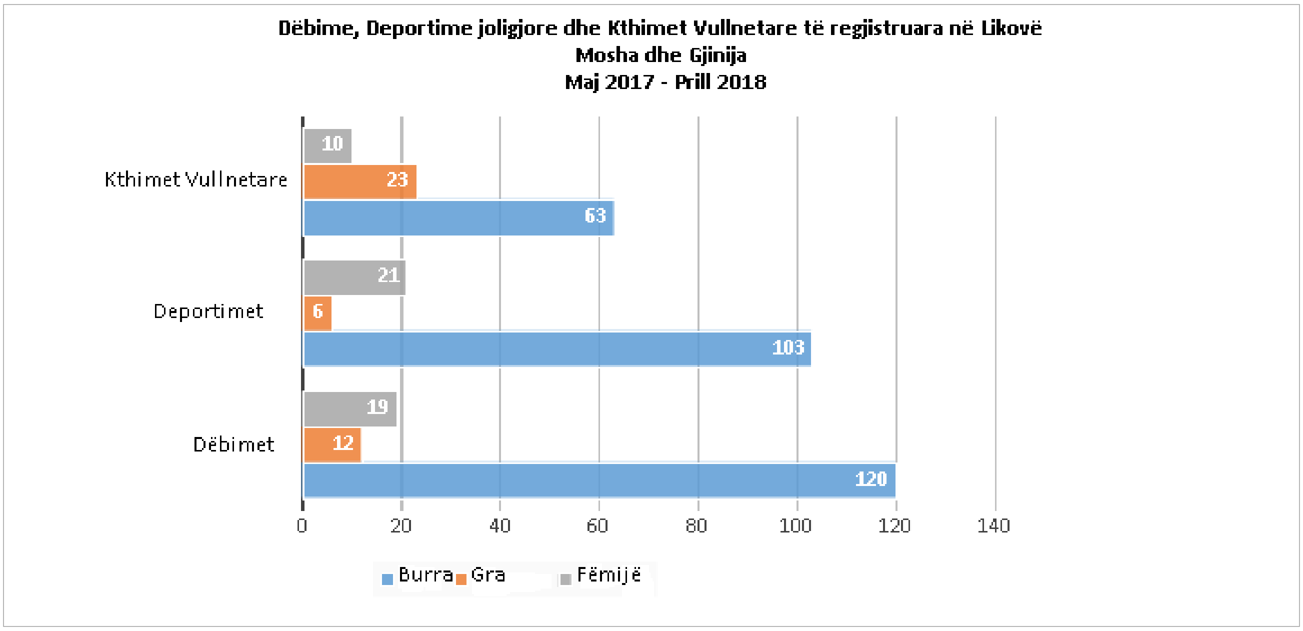

3.2. Të miturit të pashoqëruar në migracionin e parregullt

Gjatë periudhës maj 2017 deri në prill 2018, 15 të mitur të pashoqëruar në migracion të parregullt janë identifikuar nga ekipet e LEGIS në Likovë.Ju lutem vini re se UAM janë identifikuar me konfirmimin e tyre se janë duke udhëtuar vetëm dhe janë nën moshën 18 vjeç.Në shumë raste, ku janë hasur fëmijët në migracion të parregullt, ekipet tona në terren kanë dyshuar se disa nga fëmijët janë UAM por nuk ka pasur mënyra për të konfirmuar këtë dyshim dhe këto raste nuk merren në konsideratë.Shumë prej fëmijëve të hasur në migracion të parregullt ishin të shoqëruar nga të rritur (a) më të cilët nuk janë në lidhje familjare.Pas identifikimit, UAM u ofruan t'i referohen mekanizmave ekzistues të mbrojtjes për fëmijët e pashoqëruar në Maqedoni.Të gjithë fëmijët e refuzuan këtë lloj ndihme.

Më poshtë janë detajet e takimeve të realizuara:

- Më 1 maj 2017, një djalë i pashoqëruar 17 nga Pakistani u takua me ekipin mobil të LEGIS. UAM u dëbua nga autoritetet serbe pasi kaloi më shumë se një muaj në "xhungël" të Preshevës. Ai nuk ishte i regjistruar si azilkërkues në Serbi. Në Maqedoni, ai qëndroi gjithashtu në "xhungël" në Likovë për 6 ditë në ditën e takimit.
- Më 3 maj 2017 ekipet e terenit së LEGIS-it hasën një djalë 16 vjeçar nga Maroku që udhëtonte me një grup miq, i pashoqëruar nga një i afërm ose kujdestar i rritur. Ai ishte i regjistruar në kampin Softex pranë Selanikut, Greqi, ku qëndroi 4 muaj. Ai udhëtoi në këmbë nga Greqia në Likovë dhe raportoi se është grabitur në Shkup, ku një grup prej 3 individësh e kanë sulmuar dhe ia kanë marrë paratë dhe telefonin e tij. Ai ishte në Maqedoni për një javë nga dita e takimit, duke qëndruar në "xhungël". Ai synon të shkojë në Kanada dhe po planifikon të shkojë në Kosovë në mënyrë që të gjejë një mënyrë për të arritur në Itali. Djali u takua dhe u ndihmua dy herë nga ekipi i LEGIS në Likovë në periudhë prej një jave.
- Më 4 maj 2017, një djalë i pashoqëruar 17 vjeçar nga Pakistani që ekipet e LEGIS e zatekën në Likovë tha se ëhte kthyer nga Serbia nga autoritetet serbe kur u përpoq të kalonte në mënyrë të parregullt kufirin serb.
- Më 5 maj 2017, një djalë i pashoqëruar 17 vjeçar nga Pakistani u takua me ekipet e LEGIS-it, duke qëndruar 16 ditë në "xhungël" në Likovë. Para Maqedonisë, ai kishte qëndruar në Serbi për 5 muaj e gjysmë: 4 muaj në Suboticë dhe një muaj e gjysmë në Preshevë. Djali u dëbua nga Serbia nga ana autoriteteve serbe pasi u kap duke u përpjekur të kalonte në Hungari nga Subotica. Djali hyri në Serbi përmes Bullgarisë, ku qëndroi për 6 muaj. Djali është hasur 3 herë nga ekipet e LEGIS në një periudhë prej një jave.
- Më 17 maj 2017, një djalë i pashoqëruar pakistanez 17 vjeçar që udhëtonte me 4 burra me të cilët nuk ishte në lidhje, u zatek dhe u ndihmua nga ekipet mobile të LEGIS. Djali u dëbua nga autoritetet serbe pasi qëndroi 5-6 muaj në xhungël në Serbi, pranë Suboticës dhe Sid. Që nga dëbimi afër Sopotit(Maqedoni) ai qëndron në "xhungël" në Likovë, duke u përpjekur të kalojë në mënyrë të paligjshme në Serbi. Ai ëshë deportuar më shumë se një herë nga autoritetet serbe. Djali është hasur 3 herë nga ekipet e LEGIS në një periudhë prej një jave.
- Më 24 maj 2017 ekipet e LEGIS-it hasën dhe ndihmuan një djalë 16 vjeçar të pashoqëruar nga Algjeria i cili u dëbua në Maqedoni, pasi kaloi 2 muaj në Serbi, kryesisht në Suboticë. Djali po udhëtonte me 2 burra algjerianë me të cilët nuk është ne lidhje familjare dhe destinacioni i tyre i ardhshëm ishte Kosova. Destinacioni përfundimtar i djalit ishte Belgjika.
- Në 25 maj 2017 ekipet mobile të LEGIS-it takuan një djalë 17 vjeçar pakistanez që udhëtonte vetëm. Djali u deportua nga autoritetet serbe pasi qëndroi 5-6 muaj në Serbi afër Suboticës dhe Sid. Ai është në Maqedoni për rreth dy muaj, duke qëndruar në "xhungël" dhe duke u përpjekur të kthehet në Serbi. Ai është kthyer shumë herë nga policia serbe në përpjekjet e tij për të kaluar në Serbi në mënyrë të parregullt, herën e fundit në zonën kufitare pranë fshatit Sopot.
- Më 2 korrik 2017, ekipi mobil i LEGIS-it hasi në grup nga 6 të mitur të pashoqëruar në moshë nga 13-17 vjeç, nga Afganistani. Ata udhëtonin në një grup me një të rritur, që ska qënë ne lidhje me fëmijët. Ata qëndruan në kampin e Bujanocit në Serbi për një vit e gjysmë, ku ishin të regjistruar. Pasi u zhvendosën në kampin e Preshevës për 6 muaj, ata u deportuan nga autoritetet serbe në Maqedoni. Grupi përdori shërbimet e kontrabandisteve për të kaluar përsëri në Serbi, por pasi paguan nga 150 euro për person për të shkuar në Vranjë (Serbi) ata ishin grabitur dhe të lënë vetëm. Grupi kishte nevojë për ndihmë mjekësore, ndaj ekipi i LEGIS-it iu referua ekipit të Kryqit të Kuq që vepronte në zonë për të siguruar ndihmë dhe për të marrë fëmijët në Qendrën e Transitit Tabanovce.

- Më 21 shtator 2017, një i mitur i pashoqëruar nga Algjeria në moshën 17 vjeç u takua me ekipet e LEGIS-it. Ai raportoi se ishtë kthyer nga autoritetet serbe në shumë raste ndërsa përpiqej të kalonte në Serbi. Ai qëndronte në Maqedoni për një muaj në "xhungël" në ditën e takimit. Ai përpiqeshte të shkon në qendrën e Transitit Tabanovce, por I është mohuar qasja nga ana e policisë maqedonase dhe ështe përdorur dhunë nga një polic gjat procesit.
- Më 3 janar 2018, një djalë i pashoqëruar 15 vjeçar nga Libia u takua me ekipet e LEGIS-it në Likovë. Djali po udhëtonte me një njeri të rritur nga Libia me te cilin nuk ka patur lidhje. Ai kaloi përafërsisht 6 muaj në Serbi në zonën Shid, ku banonte në një kamp në pyllin përreth. Ai u kthye vullnetarisht në Maqedoni për shkak të kushteve të këqija dhe dhe të ftohtit që po përballonte në Serbi. Destinacioni i synuar i djalit është Franca.

3.3 Incidentet e raportuara nga viktimat / dëshmitarët në migracionin të parregullt

Gjatë periudhës ngamaj 2017 deri në mars 2018, janë raportuar gjithsej 9 incidente nga njerëz në migracion të parregullt tek ekipet mobile të LEGIS-it në Likovë. Janë përfshirë gjithsej 43 persona (3 femra, 10 fëmijë dhe 30 burra). Incidentet e raportuara përfshinin rrahje dhe grabitje dhe janë pregatitur nga autoritetet, grupet kontrabanduëse, vendasit dhe të panjohur.

Numri më i madh i incidenteve të raportuara janë kryër nga grupet kontrabanduëse, janë 4 raportuar incidente të ndryshme në të cilat kan qënë të përfshirë 20 persona (3 gra, 8 fëmijë, 9 burra). Të gjitha incidentet e raportuara ishin grabitje dhe megjithëse përfshinin kërcënime psikologjike nga autorët, asnjë nga rastet të raportuar nga njerëzit në migracion të parregullt gjatë incidenteve nuk përfshinte dhunë fizike .Tre nga incidentet e raportuara ndodhën në Lojane, ndërsa një ndodhi në komunën e Preshevës, në Serbi.

Dy incidente të veçanta që përfshijnë policinë kufitare serbe si kryes janë raportuar dhe kanë prekur gjithsej 17 burra në migracion të parregullt, nga të cilat njëri përfshin dhunën fizike dhe grabitjen ndërsa tjetëri kërcënimin psikologjik. Të dy incidentet ndodhën në Serbi, pranë kufirit maqedono-serb. Të dy incidentet ndodhën gjatë presionet nga autoritetet serbe.

Një incident i dhunës fizike u raportua nga një i mitur i pashoqëruar nga Algjeria i kryer nga oficeri i policisë kufitare maqedonase, ndërsa UAM është përpjekur të hyn në qendrën e tranzitit dhe akomodimit së Tabanovcit pranë kufirit maqedono-serb. Sipas dëshmisë së UAM, oficeri i policisë kufitare e goditi atë në fytyrë dhe refuzoi të lejoi të hyjë në qendrën e tranzitit. Djali refuzoi të raportojë incidentin nëpërmjet kanaleve zyrtare.

Në një incident i vjedhjes dhe dhunës fizike që ka përfshirë 4 burra në emigrim të parregullt si kryes janë raportuar vendasit e fshatit Miratovac në Serbi.

Një incident që u raportua të ketë ndodhur në Shkup përfshinte një UAM nga Maroku si viktimë e një vjedhjeje. Djali nuk ishte i sigurt për sfondin e autorëve por supozonte se ata janë vendas. Gjatë incidentit, i u morën paratë e tij dhe telefoni nën frikësimin dhe dhunën psikologjike. Djali refuzoi të raportojë incidentin nëpërmjet kanalet zyrtare.

Më poshtë janë përshkrimet e llogarive, sipas vërtetimeve të viktimave:

- Më 3 maj 2017, një i mitur i pashoqëruar njoftoi ekipin mobile e LEGIS-it se ai ishte viktimë e një vjedhjeje gjatë tranzitit në Shkup. Një grup prej 3 individësh të panjohur kanë përdorur dhunë psikologjike dhe kërcënime për të vjedhur paratë, telefonin dhe sendet e tjera të çmuara. Djali nuk ishte i sigurt për sfondin e autorëve por supozonte se ata janë vendas. Djali refuzoi të raportojë incidentin nëpërmjet kanaleve zyrtare.

- Më 4 maj 2017, katër burra nga Afganistani raportuan një grabitje të kryer nga policia kufitare serbe në të njëjtën ditë. Ata thanë se kur oficerët e policisë kufitare të Serbisë i kapën në një përpjekje për të kaluar në Serbi nga Maqedonia afër kryqëzimit Lojane-Miratovac, policët morën rreth 200 euro nga të katër burrat dhe dhe i kthyen në Maqedoni. Burrat refuzuan të raportonin këtë abuzim ndaj autoriteteve.

- Më 1 korrik 2017, dy të rinj nga Afganistani raportuan një grabitje me mashtrim nga një kontrabandist. Dy të rinjtë, të cilët ishin në një grup prej 6 vetë, u dëbuan nga autoritetet serbe pasi kane kaluar një vit e gjysmë në Serbi, kryesisht në kampin e Bujanocit ku u regjistruan. Ata vendosën të përdorin shërbimet e kontrabandistëve të njerëzve që të mund të ktheheshin në Serbi dhe të paguanin një kontrabandist 150 euro për t'i sjellë ata në Vranjë, një qytet në jug të Serbisë. Pasi kontrabandisti i mori paratë, ai u distancua nga grupi dhe nuk e ofroi shërbimin e rregulluar. Grupi u përpoq të kalonte në Serbi të njëjtën ditë, por kur policia kufitare e Serbisë vërejti përpjekjen, disa u arratisën, duke përfshirë edhe vëllain 14 vjeçar të një prej burrave. Ditën që burrat raportuan incidentin, ata gjithashtu kërkuan ndihmë për të gjetur djalin 14 vjeçar.

- Ekipet e LEGIS-it e referuan rastin në kanalet e duhura. Ditën tjetër një nga të rinjtë afganë erdh në zyrën e LEGIS në Lojane për të informuar ekipet në terren se ai arriti të ribashkohej me vëllain e tij. Burrat nuk deshën të raportonin incidentet tek autoritetet.

- Më 9 korrik 2017, tre burra nga Afganistani raportuan për një grabitje të kryer nga kontrabandistët. Sipas burrave, në të njëjtën ditë, një grup kontrabandistësh i plaçkitën ata nga paratë dhe sendet e tjera të çmuara në fshatin Lojane. Burrat nuk dhanë më shumë informacion rreth incidentit dhe refuzuan ta raportonin incidentin tek autoritetet.

- Më 21 shtator 2017 një UAM nga Algjeria raportoi një incident të dhunës nga oficeri i policisë kufitare maqedonase. Djali raportoi se u përpoq të hynte në qendrën tranzite Tabanovce në mënyrë që të banonte atje, por një oficer policie nuk pranoi ta linte dhe e goditi atë në fytyrë. Ata djalosh banojnë në xhungël. Djali nuk donte ta raporton incidentin nëpërmjet kanalet zyrtare.

- Më 25 shkurt 2018, një grup prej katër burrave kurdë nga Turqia raportuan për incidentin e dhunës fizike dhe grabitjes që ndodhi në fshatin Miratovac në Serbi, pranë kufirit serbo-maqedonas. Grupi u ndesh nga vendasit pranë xhamisë në fshat ku i janë marë gjërat me vlerë si para dhe telefona, me kërcënime dhe dhunë fizike. Pas incidentit, grupi u ndesh nga policia kufitare e Serbisë dhe u deportua përsëri në Maqedoni pa ndjekur një procedurë zyrtare për deportime. Katër burrat refuzuan ta raportonin këtë incident tek autoritetet.

- Më 14 prill ekipet e LEGIS-it hasën një grup prej 13 burra nga Pakistani të cilët raportuan se policia kufitare serbe përdorte dhunë fizike gjatë dëbimit të paligjshëm nga Serbia. Burrat nuk dhanë shumë detaje për incidentin. Në kohën e takimit ata banonin në fshatrat Vaksince dhe Lojane në Likovë.

- Më 17 prill, një familje prej tetë (3 gra, 2 fëmijë, 2 burra) nga Irani raportoi një grabitje me mashtrim nga një kontrabandist nga Afganistani. Familja punësoi kontrabandistin në Greqi për t'i çuar në Gjermani, por pasi ata mbërritën në komunën e Preshevës në Serbi, kontrabandisti la familjen në kamp dhe iku me paratë e tyre. Pasi qëndroi një ditë në kamp, familja vendosi të përpiqej të kthehej në Greqi. Ata refuzuan ta raportonin incidentin tek autoritetet.

Përfundim

Sipas të dhënave të Legis, trendi i migracionit të parregullt drejt vendeve të Evropës Perëndimore si destinacion final 2017-18 vazhdon, ndërsa Republika e Maqedonisë mbetet një vend tranzit, megjithatë, autoritetet kufitare të Greqisë, Maqedonisë dhe Serbisë zhvilluan praktika të paligjshme të dëbimit dhe deportimit , duke rritur rreziqet e mundshme për shkeljet e të drejtave njerëzore, krahas grupeve të organizuara të krimit që veprojnë në kufirin verior midis Maqedonisë dhe Serbisë, të ashtuquajtura zonat e Likovës.

Legis ka regjistruar luhatje në rrjedhën e migracionit të parregullt në lidhje me numrin e njerëzve (individëve ose grupeve) që kalojnë vendin, megjithatë, mund të konkludojmë se një migrant i përzier dhe popullsia e refugjatëve po kalon kufijtë pa marrë parasysh ndalimin në vendin e tranzitit dhe shumica janë mohuar:

- Qasja në territor, të drejtat e njeriut dhe mbrojtja, duke përfshirë mungesën e procedurave të regjistrimit dhe dokumentimit të të huajve, përkatësisht mohimin e aksesit për shprehjen e qëllimit ose kërkimin e azilit / llojit të përkohshëm ose lloj tjetër mbrojtjeje për të gjithë të huajt që kanë hyrë në vend me mjete të parregullta
- Rritja e raportimeve të dhunës dhe rasteve të mundshme të torturës të vërejtura në zonën e Likovës në dy fshatra siç janë raportuar nga viktimat e mundshme
- Rritja e lëvizjes së të miturve të pashoqëruar në migracionin e parregullt nga krimi i organizuar ose grupet e njerëzve në lëvizje në zonën e Likovës. Të miturit janë më të vështirë për t'u arritur megjithatë të pranishëm dhe kjo duhet të jetë çështje me interes të lartë të autoriteteve shtetërore.
- Kthimeve të paligjshme dhe deportimeve të bëra nga autoritetet kufitare shtetërore / policore në Maqedoni, Greqi dhe Serbi ju mungon vëmendja e mediave dhe hetimet zyrtare për të hapur diskutime publike mbi këto çështje, ndërsa organizatat vendore dhe ndërkombëtare raportojnë ndodhi të tilla në mes të kufijve.

Literatura

Raport vjetor për të drejtat e njeriut në Republikën e Maqedonisë, zyra e Avokatit të Popullit viti 2016 http://ombudsman.mk/upload/Godisni%20izvestai/GI-2016/GI-2016.pdf f.. 12. dhe f. 44-50 ;

Raporti vjetor, Legis_2015 http://legis.mk/uploads/LEGIS_Annual-Report_2015.pdf

Librat dhe botimet:

QEVERISJA NË RRUGËN BALLKANE: MAQEDONIA, SERBIA DHE REGJIMI EUROPIAN I KUFIZUAR: http://bordermonitoring.eu/berichte/2017-mazedonien-serbien/

Dokumenti politik për aksesin ndaj të drejtave të njeriut dhe mbrojtjes së refugjatëve dhe emigrantëve, 2017, Legis http://legis.mk/uploads/Legis_Istrazuvanje_Finalna%20verzija%20EN%20-%20Copy%201.pdf

Raportet ndërkombëtare:
(Zyra Ndërkombëtare për Migrim - IOM) http://migration.iom.int/europe/
- Vëzhgime mbi gjendjen e azilkërkuesve dhe refugjatëve në ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë

UNHCR, Portali i uebit mbi Krizën e Refugjatëve në Mesdhe dhe lëvizjet e mëtejshme, http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php

EUROSTAT: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics

UNHCR, Updates # 1 - # 30, për periudhën nga qershori 2015 deri në gusht 2016. Tetor 2015 - gusht 2016. "IRJM - Përmirësime operacionale ndërmjet agjencive" Tetor 2015 - Mars 2016 UNHCR, deklaratë zyrtare në qasja në territor dhe azil, janar-gusht 2017.

Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë si një Vend Azil: Vëzhgime mbi Gjendjen e Azilkërkuesve dhe Refugjatëve në Ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë "Gusht 2015.

Raport mbi qendrën e paraburgimit Gazi Babë, Human Rights Watch, 2015: https://www.hrw.org/report/2015/09/21/ Vëzhgime mbi gjendjen e azilkërkuesve dhe refugjatëve në ish Republikën Jugosllave të Maqedonisë, UNHCR, 2015 - e ndjekur nga zyra e Ombudspersonit në Maqedoni, ka publikuar dy raporte të njëpasnjëshme në vitin 2016 dhe ka gjetur përmirësime në vitin 2017

UNHCR, Mbrojtja e Refugjatëve dhe Migracioni i Përzier: Një Plan Veprimi me 10 Pika, Janar 2007, Rev.1

OHCHR, Komiteti Kundër Torturës, Vërejtjet përmbyllëse për raportin e tretë periodik të ish Republikës Jugosllave të Maqedonisë, maj 2015/16

8: Kërkesat për azil të fëmijëve sipas neneve 1 (A) 2 dhe 1 (F) të Konventës së vitit 1951 dhe / ose 1967 në lidhje me statusin e refugjatëve, HCR / GIP / 09/08, 22 Dhjetor 2009,

Komisioni Evropian, Ish Republika Jugosllave e Maqedonisë 2012/21014/15/16/17/18 Raportet e Progresit; https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/countries/package_en

Legis

Notes

Notes

Legis

www.legis.mk

9 786086 517397